

Duerfir mengen ech, datt déi Logik falsch ass, fir ze soen: „De Mindestloun ass eppes, wat eis Kompetitivitéit kéint a Fro stellen a wat et eigentlech deene Lëtzebuergeschen Aarbechtslosen nach méi schwéier mécht.“ Ech mengen, datt de Géigendeel de Fall ass.

Dann hutt Der vun de soziale Mesurë geschwat, an ech hunn, äänlech wéi Dir selwer, och den Exercice gerechent an ech sinn op déiselwecht Zuele komm, wat wien zegutt hätt, och mat deem Panel, mat deem...

(Interruption par M. Nicolas Schmit)

Jo, duerfir war et och net esou schwéier. Ech hunn awer dat, wat net dra war, d'Steierreform, en vue vun der Debatt matagerechent. An ech fannen et awer schwier, fir ze soen: „De Problem, datt nawell 10% vun deene Leit, déi eng voll Tâche hunn, net op all déi Mesurë kënnen zrëckgräifen, dat läit just dorunner, well déi Leit net informéiert sinn.“ Neen, an dat hunn ech probéiert ze weisen: Et läit och dorunner, datt d'Mesuren net gräife fir verschiddenen Typen vu Situatiounen. A wann ee wëllt dee staarke Sozialstat hunn, deen Dir elo mat enger Verve verteidegt hutt, déi immens respektabel ass, da misst Der och do e puer Punkten ugoen, nämlech d'Subvention de loyer, nämlech d'Allocation de vie chère op kommunalem Plang, déi effektiv net fir jiddwereen do ass.

Dann hutt Der vun de CDDe geschwat. An do wëll ech och lech soen: Dir hutt recht, net jiddwereen ass an enger miserabler Situatioun. Awer e Véierels vun deene sinn et! An et ass e Sec-teur, dee méi grouss gëtt. Viru Jore waren dat nach 5%. Elo sinn et der, wéi Der sot, 9%! Dat ass net gigantesch, mä et ass eng Tendenz, déi kloer no uewe weist, firwat ech mengen, datt ee misst ebe justement dohinneergoen an do dergéint reguléieren als Regierung.

Merci.

► **M. David Wagner** (déi Lénk).- Très bien!

► **M. Nicolas Schmit**, *Ministre du Travail, de l'Emploi et de l'Économie sociale et solidaire.*- ... Ech hunn ee Wuert vergiess, wann ech dat nach dierf soen, dat ass de Logement. Ech deelen alles dat, wat iwwert de Logement gesot ginn ass. Ech mengen, eng vun onse gréisste Problematiken ass de Logement. Mä et ass net eppes vu gëschter. Ech mengen, hei war emol een an der Chamber, dee gesot huet: „Mir hunn all versot am Logement.“ A besonnesch déi, déi net genuch Logementer gebaut hunn, hu versot. Ech mengen, mir hunn an där viiregter Period 80 Logementer am soziale Wunnengsbau gebaut! Elo si mer bei 280, mengen ech, oder 240. Ech mengen, de Problem ass nëmmen iwwert d'Offer ze léisen. A wa mer och muer de Leit 300 Euro als Allocation logement ginn, da kréie mer dee Problem net an de Grëff! Mir kënnen de Problem vum Logement nëmmen iwwert d'Zuel vu soziale Logementer um Marché léisen. Nëmmen dat erlaabt dat.

An duerfir ass et natierlech wichteg, datt mer elo op deem Wee weiderfueren, fir ebe besonnesch déi Offer vu soziale Logementer weider eropzesetzen.

► **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président.*- Merci. Domat si mer um Enn vun der Diskussioun ukomm. Mir si saisiéiert mat enger Motioun an enger Resolutioun. Ech ginn dovun aus, dass den Auteur näischt méi soe wëllt? Dach, dann huet den Här Baum d'Wuert.

Motion et résolution

► **M. Marc Baum** (déi Lénk).- Här President, d'Motioun hunn ech effektiv an der Ried virgestallt. Et geet effektiv ëm d'Erhéijung vum Mindestloun mat enger Rëtsch vu Consideranten, déi Der virun lech hutt.

D'Resolutioun selwer hunn ech nach net virgestallt. Do geet et eigentlech ëm de Wonsch, datt mer déi Debatt, wou jo jiddwereen hei och virdru begréisst huet, datt mer se féieren, méi oft maachen an datt mer och als Chamber en anert Bewosstsi fir déi Problematik entwerckelen.

Et ass esou, datt mer an deene leschte Jore wesentlech méi Zulematerial kritt hunn, wat wëssenschaftlech opgeschafft ginn ass vu wëssenschaftlechen Instituter, vun der Uni Lëtzebuerg, vum Statec, woumat mer wierklech eng fundéiert Diskussioun an der Chamber kënnen féieren. Och aner Akteuren, d'Salariatskummer, d'Caritas, entwerckelen all Joer Proposen a Weeër. An ech mengen, datt et duerfir sënnavoll wier, wa mer eis hei an der Chamber géifen d'Wuert ginn, datt mer eis der Fro vun der so-

zialer Entwécklung op eng systematesch Aart a Weis unhuelen an duerfir regelméisseg Debatten iwwert d'sozial Entwécklung vum Land féieren.

Merci.

► **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président.*- Merci. Weider Wuertmeldungen zur Resolutioun oder zur Motioun?

► **M. Nicolas Schmit**, *Ministre du Travail, de l'Emploi et de l'Économie sociale et solidaire.*- Et si Saachen dran, déi an där Motioun ganz gutt gemaach sinn, mä datt elo hei eng Motioun (veuillez lire: Resolutioun) sollt adoptéiert gi fir «organisation régulière d'un débat public à la Chambre», ech mengen, d'Chamber kann à tout moment esou eppes maachen, an duerfir gesinn ech dat net als onbedéngt nützlich un. An an de Consideranten, och wann ech mat villem d'accord sinn, mä d'Formulatioun, esou wéi se dosteet, ass fir mech schwier, akzeptabel.

► **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président.*- Da gi mer zur Ofstëmmung iwwer, wa keng weider Wuertmeldungen do sinn. Fir d'Éischt géif ech proposéieren, iwwert d'Motioun ofzestëmmen.

Vote sur la motion 1

D'Ofstëmmung fänkt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. Dann d'Procuratiounen. An d'Ofstëmmung ass elo eriwwer.

2-mol Jo, 52-mol Neen, an 3 Abstentiounen. Domat ass d'Motioun ofgeleent.

Ont voté oui: MM. Marc Baum et David Wagner.

Ont voté non: Mmes Diane Adehm, Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Léon Gloden (par Mme Nancy Arendt), Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, M. Aly Kaes, Mme Martine Mergen (par Mme Diane Adehm), M. Paul-Henri Meyers, Mme Octavie Modert, MM. Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Claude Wiseler et Michel Wolter (par M. Claude Wiseler);

MM. Marc Angel, Frank Arndt, Alex Bodry, Mmes Taina Bofferding (par Mme Claudia Dall'Agnol), Tess Burton, M. Yves Cruchten, Mme Claudia Dall'Agnol, MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen, Mme Cécile Hemmen et M. Roger Negri;

MM. André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, M. Eugène Berger, Mme Anne Brasseur (par M. Gusty Graas), M. Lex Delles, Mme Joëlle Elvinger, MM. Gusty Graas, Max Hahn, Alexander Krieps, Claude Lamberty, Edy Mertens et Mme Lydie Polfer (par M. Max Hahn);

MM. Claude Adam, Gérard Anzia, Henri Kox, Mmes Josée Lorsché, Viviane Loschetter et M. Roberto Traversini.

Se sont abstenus: MM. Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding.

A mir géifen zur Resolutioun iwwergoen.

Vote sur la résolution 1

Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. D'Procuratiounen. A wa jiddwereen ofgestëmmt huet - dat schéngt de Fall ze sinn -, ass d'Ofstëmmung eriwwer.

D'Resultat ass 26-mol Jo an 32-mol Neen. Domat ass d'Resolutioun verworfen.

Ont voté oui: Mmes Diane Adehm, Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Léon Gloden (par Mme Nancy Arendt), Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies (par Mme Diane Adehm), Mme Martine Mergen (par Mme Octavie Modert), M. Paul-Henri Meyers, Mme Octavie Modert, MM. Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Claude Wiseler et Michel Wolter (par M. Claude Wiseler);

MM. Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Ont voté non: MM. Marc Angel, Frank Arndt, Alex Bodry, Mmes Taina Bofferding (par Mme Cécile Hemmen), Tess Burton, M. Yves Cruchten, Mme Claudia Dall'Agnol, MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen, Mme Cécile Hemmen et M. Roger Negri;

MM. André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, M. Eugène Berger, Mme Anne Brasseur (par M. André Bauler), M. Lex Delles, Mme Joëlle Elvinger, MM. Gusty Graas, Max Hahn, Alexander Krieps, Claude Lamberty, Edy Mertens et Mme Lydie Polfer (par M. Gusty Graas);

MM. Claude Adam, Gérard Anzia, Henri Kox, Mmes Josée Lorsché, Viviane Loschetter et M. Roberto Traversini.

Mir géifen dann zum leschte Punkt vun eisem Ordre du jour iwwergoen. An de Rapporteur ass scho prett. Et ass de Projet de loi 7104 iwwert d'Schafe vu fënnf regionalen Direktiounen am Enseignement fondamental.

6. 7104 - Projet de loi portant modification

1. de la loi modifiée du 6 février 2009 portant organisation de l'enseignement fondamental;

2. de la loi modifiée du 6 février 2009 concernant le personnel de l'enseignement fondamental;

3. de la loi modifiée du 7 octobre 1993 ayant pour objet a) la création d'un Service de coordination de la recherche et de l'innovation pédagogiques et technologiques; b) la création d'un «Centre de gestion informatique de l'éducation»; c) l'institution d'un Conseil scientifique;

4. de la loi modifiée du 9 décembre 2005 déterminant les conditions et modalités de nomination de certains fonctionnaires occupant des fonctions dirigeantes dans les administrations et services de l'État;

5. de la loi modifiée du 13 juillet 2006 portant réorganisation du Centre de psychologie et d'orientation scolaires (CPOS);

6. de la loi du 6 février 2009 relative à l'obligation scolaire;

7. de la loi modifiée du 25 mars 2015 fixant le régime des traitements et les conditions et modalités d'avancement des fonctionnaires de l'État;

8. de la loi du 30 juillet 2015 portant création d'un Institut de formation de l'éducation nationale

Rapport de la Commission de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse

► **M. Lex Delles** (DP), *rapporteur.*- Genée dat ass et, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, am Regierungsprogramm gouf en immense Wäert op d'Qualitéit an op eng verbessert Organisatioun vun eise Schoule geluecht. Et ass dobäi net drëms gaangen, alles iwwert de Koup ze werfen, mä ze kucken, wéi eng Strukturen an Opdeelungen tëschent deene verschiddenen Akteuren hautzudaags nach Sënn maachen a wou ee muss Upassung virgesinn, fir weiderhin en héichwäertegen Enseignement an eise Schoulen ze assuréieren.

Jo, eis Schoulen hu sech an deene leschte Jore staark verännert. Mir haten an der Lescht vill Geleeënheet, fir doriwwer hei am Haus och ze diskutéieren. Den Integratiounsoptrag, d'Heterogenitéit vun de Schüler, d'Unzuel u Kanner mat spezifesch Besoinen, dat sinn nëmmen e puer Elementer, déi an deene leschte Jore staark zougeholl hunn an déi d'Erausforderungen un d'Schoule wuesse gedoen hunn.

Et ass dofir ëmsou méi wichteg ze kucken, wéi een op deene verschiddene Plaze kann ajustéieren, fir eist Schoulwiese méi effikass opzestellen an de Besoinen an de Realitéiten um Terrain och unzepassen.

Ier ech dann op déi verschidde Mesuren ze schwätze kommen, wëll ech virop nach betounen, datt mir mat dësem Gesetz am Fong déi grouss Linnen ëmsetzen, déi de Ministère an de Syndicat national des enseignants an engem Accord vum 22. Februar 2016 festgehalen hunn. Dat betrëfft souwuel d'Gestioun vun de Schoule wéi och déi nei Instituteur-spécialiséen, op déi ech duerno nach wäert ze schwätze kommen.

Eng Measure, déi beim Projet de loi 7104 sécherlech ervirstécht, ass d'Schafe vun de regionalen Direktiounen. Dës solle jo an Zukunft déi haiteg Inspekteren ersetzen. Wann ech virdru sot, d'Erausforderungen un d'Schoule wiere gewuess, da gëllt dat och fir d'Inspekteren. Besonnesch no der Reform vun 2009, bei där d'Gemenge vun engem Groussdeel vun hirer Responsabilitéit a puncto Schoulgestioun entbonne goufen, sinn d'Aufgaben an d'Missiounen vun deenen eenzelnen Inspektere gewuess. Derbäi kënnt, datt si eigentlech keng vun hire Käraufgaben un een aneren delegéiere kënnen. Si sinn an engem gewëssene Sënn Eenzelkämpfer, déi sech Dag fir Dag duerch en ëmmer méi heterogeent an usprochsvoll Schoulwiese schloe mussen. Dat gëtt elo mat dësem Projet de loi geännert.

Fir d'Aktiounen vun den eenzelne Schoule méi effikass ze dirigéieren respektiv ze iwwerwaachen a soumat d'Qualitéit scolaire ze garantéieren, gëtt den aktuelle Modell vum Inspektorat iwwerduecht. Déi 20 Arrondissementen ginn dofir duerch 15 regional Direktiounen ersat. An

all Regioun wäert dann ofhängeg vun der Gréisst an dem Besoin vun den eenzelne Regiounen all Direktiounsequipp aus engem Direkter an aus zwee bis véier Directeur-adjointé bestoen. Äänlech Modeller goufen och scho mat Succès an angelsächsesche Länner agefouert, dat ënnert dem Numm „system leaders“.

Den Exposé des motifs vun dësem Projet de loi kann ech an deem Kontext och jiddwerengem recommandéieren, deen ass an dësem Punkt ganz explizit.

Zu den Aufgabe vun dësen Equippen - an ech betounen, et sinn an Zukunft Equippen - gehéieren nach ëmmer déi administrativ Gestioun an déi pädagogesch Surveillance vum Corps enseignant, genaousou wéi d'Gestioun vun de Relatiounen tëschent dem Schoulpersonal oder d'Begleitung vun deene jonke Jofferen a Schoulmeeschteren.

An dësen Equippen ass dann och ëmmer een Directeur adjoint responsabel fir d'Kanner aus der jeeweileger Regioun, déi spezifesch Besoinen hunn an déi am Schoulrhythmus Schwieregkeeten hunn nozekommen.

Allgemeng kann ee soen, datt d'Betreiung vun de Kanner mat Léierschwieregkeeten, Verhalensopfällegkeeten oder soss spezifesch Besoinen e weidere Kärpunkt vun dëser Reform duerstellt, an dat souwuel op lokalem wéi och op regionalem Niveau.

Op lokalem Niveau wäerten an deem Sënn iwwert déi nächst véier Joer ganzer 150 sougenannt «instituteurs spécialisés dans la scolarisation des élèves à besoins éducatifs particuliers ou spécifiques», oder kuerz I-EBS, agestallt ginn. Dëst spezifesch ausgebild Personal wäert sech an Zukunft um Terrain an enger inklusiver Approche ëm dës Kanner këmmen a sech zesumme mam Schoulpersonal an den Elteren iwwert d'Situatioun vum Kand concertéieren.

Op regionalem Niveau kommen dann d'Équipes de soutien des élèves à besoins spécifiques ou particuliers an d'Spill. Ënnert der Responsabilitéit vum Soudirekter aus der jeeweileger Regioun këmmere si sech ëm d'Kanner, deenen net ka genuch an de Schoule gehollef ginn. Wann den I-EBS also feststellt, datt den individuelle Besoin vun engem Kand net ka genuch Rechnung an de Schoule gedroe ginn, dann iwwerhëlt, mam Accord vun den Elteren, d'Équipe de soutien d'Prise en charge vun dem betrouffene Kand.

An deenen Équipes de soutien setzen dann nach Psychologen, Pädagogen, Infirmieren, Educateurs, Assistant-socialen, jee, Leit, déi nach besser op déi spezifesch Besoinen vun deenen eenzelne Kanner kënnen agoen.

Här President, an anere Wieder gëtt et eng regelrecht „Teamaarbecht“ op verschiddenen Niveaue, ëmmer ënnert der Opsiicht vum ugeschwaten Directeur adjoint an der Commission d'inclusion, déi en Dossier mat alle wichtegen Informatiounen iwwert d'Kand, seng Besoinen a säin Diagnostic uleet.

(Mme Simone Beissel prend la présidence.)

Madamm Presidentin - an hallef Här President -, Dir Dammen an Dir Hären, ech komme bei den drëten - annerhallef -, ech komme bei den drëtte Volet vun dësem Projet de loi, an zwar bei d'Schoulentwécklung vun de Grondschoulen.

Och bei der Schoulentwécklung kréien déi regional Direktere méi eng grouss Roll. Si leeën zesumme mat de Presidente vun de Schoulcomitéen ënner anerem déi grouss Achse vun der schoulescher Entwécklung fest a si suivéieren d'Ëmsetze vun de Plans de développement scolaire, de sougenannte PDS.

Fläicht nach eng Keier e puer Wuert awer zu dësem PDS. E PDS dokumentéiert am Fong déi individuell pädagogesch an organisatiounell Demarché vun deenen eenzelne Schoulen an dréit der Spezifisitéit vun der lokaler Schülerpopulatioun Rechnung. Och do ginn d'Schoulen an Zukunft net eleng stoe gelooss, mä kréien en I-DS, en Instituteur spécialisé en développement scolaire, zur Säit gestallt. Dësen ass beim SCRIPT affektiéiert a soll dem President vum Schoulcomité an den Enseignanté bei Froen iwwert d'Schoulentwécklung mat Rot an Dot zur Säit stoen. Hie soll zudeem och aktiv beim Ausschaffe vum PDS matwierken.

Madamm Presidentin, ech sot uganks, datt dës Projet haaptsächlech Accorden ëmsetzt, déi de Ministère mat Akteure vum Terrain festgehalen huet. Dat gëllt och fir den Accord iwwert d'Aféiere vun der franséischer Sprooch am Cycl 1. Nieft der Lëtzebuergescher Sprooch, déi d'Haaptkommunikatiounssprooch am Cycl 1 bleift, dem Éveil aux langues, wäert an Zukunft och am Cycl 1 eng Initiation à la langue française stattfannen, net zulescht, fir e kohärente Suivi vun der Initiation an de Crèche a Betreuungsstrukturen ze erméiglechen.

Fir all weider Detailler a fir d'Avisé vun deene verschiddene Berufsskummere verweisen ech gären op mäi schrëftleche Rapport an ech soen lech Merci fir d'Nolauschteren.

► **Plusieurs voix.**- Très bien!

► **Mme Simone Beissel**, *Présidente de séance.*- Merci dem Här Rapporteur Lex Delles. Als éischt ageschriwwé Riednerin hunn ech d'Madamm Martine Hansen. Madamm Hansen, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

► **Mme Martine Hansen** (CSV).- Merci, Madamm Presidentin. Och e grouse Merci dem Lex Delles fir de mëndlechen an och schrëftleche Rapport.

Dir Dammen an Dir Hären, mat dësem Projet de loi solle sech an der Grondschoul eng Partie Saachen änneren. Mat eenzelne kënnen mer sécher averstane sinn oder mir begreiffe se och souguer, mat anere Punkte si mer awer net averstane. An dofir wäerte mer, ech soen et direkt, géint dëse Projet de loi stëmmen.

(Brouhaha)

Ech wäert hei op véier Punkten agoen: éischten déi nei Strukturen, fir d'Schüler mat spezifeschen educative Besoine besser ze ënnerstëtzen, zweetens d'Schoulentwécklung, drëttens d'Inspekteren, déi elo déi regional Direktore ginn, a véiertens d'Sproochen, dat heescht, d'Franséischt am Cycle 1.

Ier ech awer mat deene véier Punkten ufänken, wëll ech allgemeng bemierken, datt mer bei dësem, awer och bei villen anere Projet-de-loien, déi an der Pipeline sinn, den engleschen „kiss“ feelt. An ech mengen hei natierlech den „kiss“ als „keep it short and simple“. Mir solle keng Gesetzter iwwer Gesetzter maachen, Observatoire grënnen, Conseile grënnen, nei Abteilungen maachen, Instituteur-spezialiséieren, Direkteren, Soudirekteren an esou weider schafen, an awer gläichzäiteg ëmmer méi e komplizéierten an oniwwersiichtleche System opbauen.

Ech kommen dann elo zu deene véier Punkten: éischten déi nei Strukturen, fir d'Schüler mat spezifeschen educative Besoine besser ze ënnerstëtzen.

Als CSV begreiffe mer deen allgemenge Prinzip, datt dëse Schüler soll besser a virun allem och méi séier an Zukunft gehollef ginn. Mir sinn eis awer net sécher, ob mat dësem System, esou wéi en elo virgesinn ass, dëst och effektiv erreecht gëtt. Et muss sech elo erausstellen, wéi déi nei spezialiséiert Enseignanten um Terrain aktiv ginn a wéi effikass, effizient d'Zesummenaarbecht vun hinne ass mat der ESEB, der Équipe de soutien - der neier Équipe multi -, dem zoustännenge Soudirekter op regionalem Niveau, der Commission d'inclusion a bei Bedarf den eenzelne Centre-de-compétences, déi jo nach musse per Gesetz gegrennt ginn, wéi dës Zesummenaarbecht also funktionéiert.

Well awer e performante System hei wichteg ass, deposéieren ech am Numm vun der CSV eng Motioun, an där mer d'Regierung opfuere, fir an drai Joer e Bilan vun dësem System ze maachen a bei Bedarf déi noutwendeg Upassungen ze maachen.

Wann ech gelift, Madamm Presidentin.

Motion 1

La Chambre des Députés,

- constatant qu'il existe un réel besoin dans la prise en charge adaptée quant à la scolarisation d'élèves à besoins éducatifs particuliers ou spécifiques;

- saluant qu'un nouvel dispositif sera déployé au niveau local, régional et national pour améliorer la prise en charge des élèves à besoins particuliers ou spécifiques;

- rappelant que ce dispositif sera ancré dans deux textes législatifs, à savoir le projet de loi concernant les directions de régions (7104), et le projet de loi sur la création de centres de compétence en psychopédagogie spécialisée en faveur de l'inclusion scolaire qui n'a pas encore été déposé;

- constatant qu'un certain nombre d'instituteurs spécialisés dans la scolarisation des élèves à besoins éducatifs particuliers ou spécifiques ont déjà été recrutés;

- considérant qu'une équipe de soutien des élèves à besoins éducatifs particuliers ou spécifiques (ESEB) intervient au niveau régional en tant que service généraliste, affecté à une région et placé sous la responsabilité d'un directeur adjoint auprès de la direction de région;

- constatant qu'il est créé au niveau de chaque région une commission d'inclusion qui se voit attribuer la possibilité de décider des aménagements raisonnables dans l'intérêt des élèves à besoins éducatifs particuliers ou spécifiques concernés;

- notant encore qu'au niveau national, huit centres de compétences spécialisés seront créés pour assurer la qualité de la prise en charge des élèves à besoins spécifiques;

- considérant que les écoles, les enseignants, les directeurs de régions, les directeurs adjoints, les instituteurs spécialisés, les ESEB, les commissions d'inclusion et les centres de compétences doivent s'engager dans un processus continu et cohérent de coopération et de coordination quant à la scolarisation d'élèves en difficultés,

invite le Gouvernement

- à procéder dans un délai de trois ans à une évaluation du système de la prise en charge des élèves à besoins éducatifs particuliers ou spécifiques,

- à présenter, le cas échéant, des propositions d'adaptation afin d'améliorer la prise en charge des élèves à besoins éducatifs particuliers ou spécifiques.

(s.) Martine Hansen, Sylvie Andrich-Duval, Françoise Hetto-Gaasch, Laurent Zeimet.

► **Mme Simone Beissel**, *Présidente de séance.*- Merci.

► **Mme Martine Hansen** (CSV).- Allgemeng zu dësem Punkt géif mech awer och nach interesséieren, wou elo déi 150 - wa se bis eng kéier agestallt sinn - I-EBSen affektéiert ginn. Si solle jo an eng oder méi Schoulen affektéiert ginn. No wéi enge Kritäre gi se verdeelt? An enger éischer Phas ginn der elo emol 70 agestallt. Wou kommen dës 70 hin? Et soll och esou sinn, datt - dat krute mer zumindest gesot - et envisagéiert gëtt, fir I-EBSen an de Régime préparatoire eranzehuelen. Och do wär et interessant ze wëssen: Wéi ass do den aktuelle Stand? Stinn do schon d'Schoule fest, wou där elo affektéiert ginn?

Da kommen ech zu deem zweete Punkt, der Schoulentwécklung. De Schoulentwécklungsprozess ass wichteg, souwuel an der Grondschoul wéi och am Secondaire. Mam PDS, Plan de développement scolaire - virdrun haten d'Grondschoulen e PRS, e Plan de réussite scolaire, dat ass also näischt wesentlech Neies -, hunn d'Schoulen en Instrument, fir d'Schoulentwécklung systematesch unzegoen. De Plan de réussite scolaire gëtt et schonns eng Zäitchen an der Grondschoul. En ass mëttlerweile zweemol ëmgascht ginn. Mä laut Aussoe vum SEW, sou wéi gëschter an der Press ze liese war, hätt deen aktuelle PRS - d'Ofkierzung also - näischt Positives an der Schoul bruecht.

(Interruption)

Et géif virun allem drëm goen, wien dee schéinsten Text géif schreiwen. Dat ka jo net sinn!

Wat seet den Här Minister zu dëser Ausso? Et stellt sech natierlech och d'Fro: Firwat ass de PRS net evaluéiert ginn? An d'Konklusiounen hätte jo da kënnen zu enger Upassung vum Schoulentwécklungsplang féieren.

Da muss ech trotzdem nach soen, datt de Prozess vun der Schoulentwécklung an dësem Projet de loi nach méi logesch beschriwwen ass wéi am Projet de loi vun der Lycéesreform. Mä do komme mer jo nach derzou. Allerdéngs wär et awer wichteg gewiescht, eng vergläichbar Virgeesensweis bei der Grondschoul souwéi beim Lycée ze definéieren. Mir feelt einfach ganz dacks bei deene sëllege Projet-de-loien eng erkennbar Kohärenz.

D'Schoulentwécklung, Dir Dammen an Dir Hären, mécht sech um Terrain a mat de Leit um Terrain! Anescht geet et net. D'Schoulentwécklung muss och e lafenden, dynamesche Prozess sinn. A fir d'Dynamik ze behalen, dierf de System net ze komplizéiert sinn. An do stelle sech och hei eng Partie Froen.

De Plan de développement scolaire soll vum Schoulcomité ënnert der Responsabilitéit vum President zesumme mat der Schoulgemeinschaft ausgeschafft ginn. Dat schéngt mer logesch. De Ministère huet elo extra eng Partie - och hei erëm eng kéier - spezialiséiert Enseignanten, I-DSen, agestallt. Dës I-DSen sinn, den Här Lex Delles huet et och gesot, an de SCRIPT u sech detachéiert oder affektéiert. Deen ass och responsabel fir si. Mä si setzen iergendwou aneschtens - wou genau wësse mer net -, a 7 vu 15 Regiounen, krute mer gesot.

De President soll dëse spezialiséierten Enseignant bei Froen zum Plan de développement scolaire kënnen an Usproch huelen. Am Projet de loi steet och, datt dës spezialiséiert Enseignanten, déi dann an all zweeter Regioun sëtzen, sollen aktiv bei der Ausschaffung a bei der Emsetzung vum Schoulentwécklungsprogramm mathëllefen.

Ech wëll just bemierken: Si sinn net direkt um Terrain! An hien, dat heescht, de spezialiséierten Enseignant, an net de President, dee jo awer um Terrain ass, soll den Direkter, dee fréieren Inspekter, dann heiriwwer informéieren.

ren. De President dann awer, deen ass schlussendlech responsabel, fir de Schoulentwécklungsprogramm ëmzesetzen, ouni datt en awer nëmmen ee klengen hierarchesche Pouvoir hätt.

(Interruption)

Dëst bemierkt och d'Statsbeamtegewerkschaft. Wäer et net méi einfach gewiescht, wann de President eng hierarchesch Positioun an der Schoul géif anhuelen a wann d'Abteilung vum SCRIPT, déi mer jo souwisou hunn, déi fir d'Schoulentwécklung zoustänneg ass, och kéint Hëllefstellung an der Grondschoul ginn? Fir d'Kohärenz vum System wär dëst sécherlech hëllefreich.

Dësen zimlech schwéierfällige Prozess vun der Schoulentwécklung ass net ganz attraktiv fir Innovatiounen. D'Schoule kréien alleguer zimlech déiselwecht Moyenen, egal wivill si maachen. Et ass also keen Ureiz fir eng dynamesch Schoulentwécklung. Firwat net esou äänlech Projekte wéi zum Beispill de Projet d'établissement am Secondaire och fir de Fondamental virgesinn? Esou ee Projet kéint e reellen Ureiz si fir Schoulentwécklung. Si kéinte sech bestëmmt aus dem Schoulentwécklungsprogramm erginn a kéinten och Bestanddeeler vum Aktionsplang sinn, dee jo da spéider och misst evaluéiert ginn.

Sou, no der Schoulentwécklung kommen ech da bei deen drëtte Punkt, déi regional Direktoren, déi d'Inspekteren an hiren Arrondissementen sollen ersetzen. Als CSV si mer ganz kloer fir eng Direktioun an der Schoul an net an der Regioun! Mir haten dozou schonns am Juli 2015 eng Motioun an d'Chamber bruecht. D'Schoulleitung soll an eise Grondschoulen, wou der vill schonns mat klenger Lycéeën ze vergläiche sinn, professionaliséiert ginn. 12 vun 150 Grondschoulen hu scho méi wéi 500 Schüler. Ech ka mer kee Betrib virstelle mat 500 Schüler, wou kee Chef am Betrib ass. Dat gëtt et am Prinzip och soss néierens wéi an eise Grondschoulen.

Am Moment hu mer e Schoulcomité mat engem President an der Schoul an en Inspekter am Arrondissement. Dee gëtt elo ersat duerch den Direkter mat e puer Soudirekteren an der Regioun. Den Titel ännert, mä um Terrain ännert net vill bis näischt! Als CSV si mer der Meinung, datt mer sollen dem President seng Roll professionaliséieren.

Mir brauchen e President oder en Direkter, wéi en och ëmmer soll genannt ginn, mat hierarcheschem Pouvoir an der Schoul, an net an der Regioun! Dee muss Usprichpartner si fir d'Enseignanten, dat sozioeducatiivt Personal, d'Elteren an d'Schüler. Wann deen awer, sou wéi et an dësem Projet de loi virgesinn ass, a sengem regionale Büro sëtzt - wou d'Regioun, do wou ech hierkommen, vun Heischent bis op d'Wämpenhaart geet -, dann ass et schwierig, dës Roll ze iwwerhuelen.

Jee no Gréisst vun der Schoul misst de President oder Direkter och keng ganz Tâche hu fir d'Schoulentwécklung oder d'Schoulleitung. Dëse professionaliséierte President oder Direkter an der Schoul misst och en Team vun Enseignanten, déi stonneweis dechargéiert sinn, jee no Gréisst vun der Schoul, sou wéi et och elo schonns beim Schoulcomité ass, bei sech hunn. Et soll eng participativ Féierung um Terrain stattfannen. D'Schoulleitung muss um Terrain präsent sinn, fir op de Leit hir Problemer a Suergen anzegoen, fir een Identifikationsgefill opzebauen, fir mat de Leit zesummen den Teamgeescht ze fërderen, fir mat de Leit zesummen hir Schoul ze entwéckelen, fir eng gutt Unterrechtsqualitéit ze suergen, fir d'Schoulcommunitéit mat an d'Verantwortung ze huelen, fir iwwerhaupt ze wëssen, wat ëmmer um Terrain leeft.

Nëmmen wann een direkt an der Schoul ass, ass een e feste Bestanddeel vun der Schoulcommunitéit. An nëmmen da kann een d'Aufgabe vun enger effikasser Schoulleitung iwwerhuelen!

Madamm Presidentin, Dir Dammen an Dir Hären, mir sinn also an dësem Punkt enger fundamentalerer Meinung wéi den Här Minister. En éische Grond, firwat mer géint dëse Projet de loi stëmmen.

Dann, mäi véierte Punkt an deen zweete Grond, firwat datt mer dergéint stëmmen, ass d'Franséischt am Cycle 1, Précoce a Spillschoul. Am Artikel 2 vum Projet de loi gëtt festgehalen, datt am Cycle 1 nieft deem, wat am Moment virgesinn ass am Beräich vun de Sproochen, nämmlech d'Sprooch am Allgemengen, d'Aart a Weis fir ze schwätzen, d'Lëtzebuerger Sprooch an den Éveil aux langues, dann elo d'Initiatioun vum Franséischen derbäikënn.

Datt mer mat der bilingualer Kannerbetreuung, ouni wëssenschaftlecht Konzept an ouni wëssenschaftlech Resultater, déi dëst Konzept géife beleen - a bédies ass net do -, esou net averstane sinn, huet mëttlerweile, denken ech, jidd-

weree matkritt. Wann net, d'Françoise Hetto wäert lech dat beim entspreche Project de loi nach eemol erklären.

Als CSV si mer also och dergéint, datt hei am Cycle 1 nieft dem Éveil aux langues d'Initiatioun vum Franséischen extra nach derbäikënn, an dëst ouni wëssenschaftleche Beleg, datt dat eise Schüler beim Sproochelëieren, bei der Alphabetiséierung op Däitsch eppes bréngt.

Elo si mer gëschter beim Debat zur Petitioun fir kee Franséisch u sech bei de klenger Kanner nach gewuer ginn, datt d'Enseignanten nach absolutt keng Informatiounen, keen didaktesch Material, keng Formatioun kritt hunn. Ech drécken et fein aus:...

► **M. Claude Meisch**, *Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse.*- Dat stëmmt jo net!

► **Mme Martine Hansen** (CSV).- „Dat ass net ganz seriö!“

► **M. Claude Meisch**, *Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse.*- Dat stëmmt jo net.

► **Mme Martine Hansen** (CSV).- Si hunn et awer esou gesot, déi Enseignanten, déi hei waren.

► **M. Claude Meisch**, *Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse.*- Ech hu jo och dozou Stellung geholl.

► **Mme Martine Hansen** (CSV).- Et soll ee sech...

(Interruption)

...awer natierlech trotzdem mam Cycle 1 beschäftegen. An den Ae vun der CSV soll eng Haaptaufgab vum Précoce weiderhin d'Integratioun iwwert déi Lëtzebuerger Sprooch sinn. Den Éveil aux langues erlaabt zousätzlech dann de Kontakt mat anere Sproochen, sou wéi bis elo och. Dat géif an eisen Aen duergoen.

De Cycle 1 ass awer och dee Stadium, wou kann ugefaange ginn, spilleresch ze léieren. An hei kann ee méi maache wéi dat, wat bis elo virgesinn ass. Hei kann, hei soll méi geziilt - ech betounen „geziilt“ - un der Sproocheförderung am Allgemenge geschafft ginn. Ech hat dat schonns op dëser Plaz bei der Interpellatioun iwwert d'Sprooch gesot a ginn duerfir net méi am Detail heip on.

Mä wéi eng Etüd...

Ech mengen, hei sinn der midd. Soll ech méi haart jäizen oder...?

(Hilarité et interruptions)

Gutt! Mä wéi eng...

► **Une voix.**- Et héiert een ëmmer nëmmen datselwecht!

► **Mme Simone Beissel**, *Présidente de séance.*- Madamm Hansen, si maachen elo all en disziplinareschen Effort, dass mer geschwënn op den Tour de Luxembourg kommen.

(Hilarité)

An dofir, wann ech gelift, e bëssen Disziplin!

► **Mme Martine Hansen** (CSV).- Also ech denken zwar, datt d'Grondschoul...

(Brouhaha général)

...nach méi wichteg ass, wéi elo um Depart vum Tour de Luxembourg ze sinn, géif ech jo emol allgemeng soen!

► **Mme Simone Beissel**, *Présidente de séance.*- Op alle Fall, mä ech wollt elo eppes soen, fir dass dat Gegaaps hei an de Bänke soll ophalen.

(Brouhaha)

► **Une voix.**- Wien huet da gegaapst?

► **Mme Simone Beissel**, *Présidente de séance.*- Madamm Hansen, Dir hutt eleng d'Wuert. A loosst lech net...

► **Mme Martine Hansen** (CSV).- Ech loosse mech net..., ech wollt just e bëssen...

(Interruptions)

► **Mme Simone Beissel**, *Présidente de séance.*- ...vu Mimiken - well dat do hutt Der lech elo gesicht -, loosst lech net vun der Mimik beaflossen!

(Interruption)

► **Mme Martine Hansen** (CSV).- Also, wéi eng Etüd beweist, erwaarde sech déi grouss Majoritéit vun den Enseignanten konkret methodesch Hiweiser - also Enseignanten aus dem Cycle 1 - an op méi wëssenschaftleche Kenntniser baséierend didaktesch Material, fir

d'Sprooch geziilt kënnen ze fërderen. Dat ass awer esou net do. Dat wär awer wichteg a sënnvoll! An et wär méi wichteg a sënnvoll, wéi elo iergendwéi Franséisch ze maachen.

(M. Mars Di Bartolomeo reprend la présidence.)

Des Weideren ass déi Lëtzebuurger Sprooch, wou mer jo als CSV soen, datt se virun allem am Cycle 1 soll gefërdert ginn, eng gutt Grondlag fir d'Alphabetiséierung op Däitsch. Och heizou gëtt et eng Etüd vun der Uni.lu, déi beleet, datt, wann ee Kand gutt Lëtzebuergesch kann, da léiert et och besser Däitsch. An dat gëllt och fir eis auslännesch Kanner! En zousätzlecht Argument also, fir am Cycle 1 ganz geziilt déi Lëtzebuurger Sprooch ze fërderen.

An den Éveil aux langues huet et och elo schonns erlaabt - ech hat dat och schonns bei der Debatt iwwert d'Sprooch gesot -, den „Frère Jacques“ ze singen oder awer och den „Hänschen klein“. Mä ech denken, datt den „Hänschen klein“ vläicht elo net méi gesong gëtt, vläicht ass et elo d'„Fliegerlied“ oder soss iergendwéi eppes. Ob dat awer elo nach erwënscht ass, weess ech net!

► **Une voix.** - Haha, d'Fliegerlied!

► **Mme Martine Hansen (CSV).** - Et wär awer genausou wichteg, op Däitsch ze singen - am Hibleck op déi spéider Alphabetiséierung op Däitsch - wéi virun allem op Franséisch!

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, zesumme faassend:

- den éischte Punkt, nei Strukture, fir de Schüler mat spezifeschene educative Besoine besser ze hëllefen: Als CSV begreisse mer dës Reform. Mir hätten awer gären eng Evaluatioun, ob d'Organisatioun esou um Terrain effizient, effikass ass;

- zweetens, d'Schoulentwécklung: en zimlech schweierfällg definéierte Prozess mat nëmme beschränkt Ureiz fir d'Innovatiounen;

- drëtzens, Inspekteren, wat déi nei regional Direktoren ginn: Als CSV si mer fir Direktoren um Terrain an der Schoul, bei den Enseignanten, bei de Kanner an no bei den Elteren an net iergendwou an der Regioun;

- a véiertens, d'Sproochen, virun allem Franséisch am Cycle 1: Als CSV soe mer, datt am Cycle 1 virun allem soll dat Lëtzebuergesch als Integratiounssprooch, als gemeinsam Sprooch fir d'Kanner gefërdert ginn. Mir hunn, dat wësse mer alleguer, Problemer am Sproochenunterrecht. Mä dat ass keen Zäitproblem, dat ass éischter e Programm- oder Methodeproblem. Dodru muss geschafft ginn, do muss awer net scho mat dräi Joer ugefaange ginn!

Als CSV stëmmen mer also, ech widderhuele mech, géint dës Projet de loi.

► **Plusieurs voix.** - Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci der Madamm Hansen. Nächsten ageschriwwene Riedner ass den Här Claude Lamberty. Här Lamberty, Dir hutt d'Wuert.

► **M. Claude Lamberty (DP).** - Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, de Rapporteur Lex Delles ass op villes schonn agang. Ech wëllt awer nach op deen een oder anere Punkt zrëckkommen an e puer Saache kloerstellen.

Mat dësem Gesetz wäerten eis Grondschoulen an Zukunft besser opgestallt sinn, fir deene schouleschen Erausforderungen och Rechnung ze droen. De Rapporteur Lex Delles huet et gesot, mir hunn hei am Haus an der Lescht vill iwwert dës Erausforderunge geschwat. D'Madamm Hansen hat elo an hirer Introduktioun gesot, oder quasi och bedauert, dass villes géif gegrennt ginn an och villes ganz komplex wär, wat an de Strukture géif geschaaft ginn. Dat féiert mech zu e puer Iwwerleeungen.

Éischstens emol denken ech, an dat wësst Der: D'Welt ass net einfach! An och d'Schouwelt ass absolutt net einfach. Komplex Problemer, mengen ech, kënnen mer net mat simplistesche Léisunge léisen. Ech wëll awer och zwee Wieder dozou soen, an de Rapporteur Lex Delles huet mech elo nach eng kéier drun erënnert: Mir schafe jo och mat deem heite Projet duerchauer Strukturen of. Et ass jo net esou, dass der nëmme derbäikommen. Mä ech kommen, wéi gesot, dorop nach zrëck.

Ënnerschiddlech Talenter, Besoinen, kulturell a sozial Hannergrënn, dat sinn nëmme e puer Elementer, déi d'Schoulen an d'Léierpersonal dagdeeglech mussen ënner een Hutt kréien. Schon eleng dat ass eng immens Leeschtung, déi e grouse Respekt verdéngt.

Wann een dann aus gudde Schoulen nach besser Schoule wëllt maachen, da muss ee kucken, wou de Schong genau dréckt a wou ee kann duerch strukturell Verännerungen d'Schoule besser a besonnesch och méi effikass opstellen, fir dësen Erausforderungen dann och gerecht ze ginn.

Mat dësem Projet de loi gëtt dofir net nëmme un der Gestiou vum de Schoule geschrafft, och wäert d'Betreiung vu Kanner mat spezifesch Besoine souwuel op lokalem wéi och op regionalem Niveau däitlech, wierklech däitlech verbessert ginn. Fir besser op déi spezifesch Besoine vun dësen Kanner anzugeen, ginn eleng op lokalem Niveau, an de Schoulen also, 150 Leit agestellt. Dës solle sech an enger inklusiver Approche ëm dës Kanner këmmere.

Här President, eleng d'Unzuel vun dësen sougenannten I-EBS weist, dass et eng absolutt Prioritéit vun dëser Regierung ass, d'Prise en charge vun dësen Kanner ze verbessere, mä virun allem och, dass e reelle Besoin um Terrain besteet, spréich, dass et eng ganz Rei Saachen an deem Domän nozehuele gëtt.

D'Demokratesch Partei begreist et dofir och ausdrécklech, dass de Premier a sengem État de la nation ugekënnegt huet, dass nach 350 Leit méi iwwert déi nächst Joren zur Verfügung gestallt ginn, fir do ze entlaaschten, wou Educateuren, Sozialarbechter, Psychologen, Pädagogen an Therapeuten haut dacks iwwerlaascht sinn. Dat zum Wuel vun de Kanner, déi eis Hëllef brauchen.

Här President, Entlaaschtung ass och fir d'Aarbecht vum Inspektorat e gutt Stéckwuert. Well haut feelen den Inspekteren Dag fir Dag an där villfälteger Aarbecht, déi ufält, oft Stonnen, fir alles dat kënnen ze maachen, wat se musse maachen. Besonnesch no der Reform vun 2009 sinn d'Responsabilitéite vum Inspekter gewuess. D'Regierung mécht dowéinst elo aus dem Einzelkämpfer, wat den Inspekter war, eng Equipp: eng Equipp, déi zesummeschafft, fir d'Schoul besser ze maachen, eng Equipp aus zwee bis fënnf Leit, déi sech zesumme mat enger klorer Aufgabeverdeeler besser kënnen ëm d'Kanner aus hirer jeeweileger Regioun këmmere.

Gläichzäiteg leeë mir och an der Schoulentwécklung en Zant zou. Mam Stäerke vum President vum Schoulcomité an der Schoulentwécklung schafe mir eng nach besser basisdemokratesch Dynamik an der Grondschoul.

Här President, ech hoffe jiddefalls net, dass déi gréisst Oppositionspartei dës Struktur an der Schoul wëllt mat hirem Schouldirekter ofschaffen. De President vum Schoulcomité gëtt mat dësem Gesetz souzesoen den „chef d'orchestre“ vun enger Equipp, déi vun enne gedroe gëtt an déi zesummen e PDS festleet. Dat ass eng Struktur vun ennen erop an net vun uewen erof. Ech mengen, dass et ganz wichteg ass, fir dat nach eng kéier ze ënnersträichen.

Firwat elo net aus dem aktuelle President e Schouldirekter maachen?

► **Mme Martine Hansen (CSV).** - Här President!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Erlaabt Der, Här Lamberty?

► **M. Claude Lamberty (DP).** - Natierlech.

► **Mme Martine Hansen (CSV).** - Merci, Här Lamberty. Ech wollt just froen: Am Secondaire gëtt jo och e Plan de développement scolaire gemaach. Ech huele jo un, datt Der dovunner ausgitt, datt dee Plan de développement scolaire am Secondaire och ka funktionéieren, ob schonns datt een Direkter an der Schoul ass. Dofir verstinn ech Är Ausso do net ganz.

► **M. Claude Lamberty (DP).** - Ech mengen, dass mer am Secondaire, a mir komme jo bei der Lycéesreform nach drop zrëck, ganz aner Strukturen hunn. Mir hu wuel eng Direktioun, an ech kommen och a menger Ried nach drop zrëck, mä mir hunn awer och verschidde Cellullen, déi sech ëm d'Entwécklung këmmere. Dat heescht, et ass net esou, dass an engem Lycée net och vun ennen erop bestätegt gëtt.

► **Mme Martine Hansen (CSV).** - Also ass et och méiglech mat engem Schouldirekter.

► **M. Claude Lamberty (DP).** - Mir schafe jo och hei Direktoren. Mir komme jo geschwënn...

► **Mme Martine Hansen (CSV).** - E Schouldirekter an der Schoul!

► **M. Claude Lamberty (DP).** - Lauschtert meng Ried eng kéier ganz, ech si sécher, duerno sidd Der vill méi iwwerzeegt!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Elo huet just den Här Lamberty d'Wuert.

► **Mme Martine Hansen (CSV).** - Ech mengen net.

► **M. Claude Lamberty (DP).** - Also, meng Fro war virdrun, ier d'Madamm Hansen se ge-

stallt huet: Firwat also net aus dem aktuelle President e Schouldirekter maachen? An ech mengen, datt huet d'Madamm Hansen sech jo och elo nach eng kéier gefrot.

Ma ganz einfach: Domat géif déi ganz Struktur vum Basisdemokrateschen ewechfalen. Fir d'DP huet de President vum Schoulcomité jiddefalls seng fest Plaz an eise Schoulen. Et ass hien, deen zesumme mam ganze Corps enseignant an de Schoulen, an de Klasse präsent ass an am beschte weess, wou de Schong dréckt a wou d'Schoule sech mussen ausrichten, fir de Besoine vun de Schüler entgéintzekommen.

Mir brauchen an eise Schoule Presidenten, déi vun ennen erop gewielt am Plaz vun uewen erof genannt ginn. Mir brauchen an eise Grondschoulen eng Equipp um Terrain a vum Terrain, déi autonom an zesummen hire Plan de développement scolaire ka festleeën.

Här President, ech verstinn och d'Opreegung iwwert déi regional Direktiounen, déi elo en place gesat ginn, net wierklech. Do besteet jo awer dann e gewëssene Parallelismus zu de Lycées. Och gëtt et en Direkter, also och do gëtt et en Direkter mat senger Equipp, dee sech ëm eng vergläichbar Unzuel u Schüler këmmert an och Responsabilitéit dréit.

An ech kucken dann nach eng kéier d'Madamm Hansen: Ech mengen, si war jo och an där Positioun, fir kënnen ze bestätegen, dass dat an de Lycées mat Direktiounen och gutt fonctionnéiert.

An, Här President, nom Projet de loi 6390 vun der Madamm Delvaux, deen iwwerens och regional Direktiounen virgesinn huet a bei deem d'CSV deemools jo mat um Regierungsdéisch souz, setzt dës Regierung d'Grondiddi vun den Direktiounen ëm an huet och eng ganz Rei Plazen trotzdem mat Iddien a Visiounen ergänzt a kompletéiert. Mir schafen eng Dynamik, déi de Schoule vun ennen erop Fräiheete gëtt an déi vun de regionalen Direktoren encadréiert gëtt. D'Grondiddi vun der Basisdemokratie an de Schoule gëtt mat eis net a Fro gestallt! Dat ass net nëmme e politesche Choix, mä virun allem eng absolutt Noutwendegkeet.

Här President, ech kommen dann nach op d'Aféierung vum Franséischen am Cycle 1 ze schwätzen. Jo, an Zukunft wäerten nieft dem Lëtzebuergesch an dem Éveil aux langues och franséisch Elementer am Cycle 1 optauchen. Dobäi bleift Lëtzebuergesch awer - an dat ass wichteg ze betounen! - déi wichtegst Kommunikatiounssprooch am Cycle 1. Dat vläicht virop gesot, fir déi Leit ze berouegen, déi mengen, méi Franséisch géif gläichzäiteg de Stellwäert vum Lëtzebuergesch an der Spillschoul ënnergruuen. Et wäert am Lëtzebuergesch weiderhin dorëm goen, Kompetenzen am Héieren, Verstoen an am Schwätzen op engem bestëmmten Niveau ze entwéckelen.

Dann zum Franséischen: An der Spillschoul soll ee kee Franséisch am classesche Sënn vum Wuert „léieren“ léieren. Et ass éischter en Entdecken, en Eruféieren un déi franséisch Sprooch. Et geet ëm en éischte Kontakt, e Kontakt ouni Drock an ouni Zwang fir d'Kand. An ech widderhuelen et gär: D'Kanner sollen op eng kängerecht a spilleresch Aart a Weis duerch Lidder, Reimer, kuerz Geschichten, Fangerspiller a Rollespiller un déi Lëtzebuergesch an un déi franséisch Sprooch erugefouert ginn.

► **Une voix.** - Très bien!

► **Une autre voix.** - An déi däitsch?

► **M. Claude Lamberty (DP).** - An un déi däitsch!

► **Une voix.** - ...steet dat do am Gesetz?

(Brouhaha)

► **M. Claude Lamberty (DP).** - Ech mengen, dass déi Lëtzebuergesch an déi franséisch elo emol déi zwee Haaptschlüsse sinn, fir dass mer an eisem Schoulsystem weiderkommen. Dat wësst Der och ganz genau.

(Interruptions)

D'Freed an d'Loscht...

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Här...

► **Mme Viviane Loschetter (déi gréng).** - Bei „Gute Zeiten, schlechte Zeiten“.

► **M. Claude Lamberty (DP).** - Elo si mer bei „Gute Zeiten“!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Fuert Dir virun, Här Lamberty. A mir féieren elo hei keng Zwigesprécher.

► **Mme Josée Lorsché (déi gréng).** - Kinderkanal,...

► **M. Claude Lamberty (DP).** - Mä ech sinn awer grad bei der Freed. D'Freed an d'Loscht um Léiere vun dësen Sproochen solle bei de Kanner am...

(Interruption par Mme Josée Lorsché)

► **M. Claude Lamberty (DP).** - ...Mëttelpunkt stoen. An ech sinn och iwwerzeegt, dass déi Freed an déi Loscht um Léiere vun dësen Sproochen bei de Kanner am Mëttelpunkt stinn.

(Interruption)

Dofir gëtt am Cycle 1 jo och zum Beispill kee Sockelniveau fir dat Franséisch definéiert.

Här President, da gëtt vusäite vun der Opposition och ëmmer - an d'Madamm Hansen hat dat jo och nach eng kéier ënnerstrach - no wëssenschaftlechen Etüde gefrot. Abee, net méi spët wéi gëschter huet op dëser Plaz de Minister Claude Meisch nach eng kéier eng Lëscht mat 72 - mat 72! - wëssenschaftleche Referenzen a Fachliteratur iwwer fréi méisproocheg Bildung deposéiert.

(Interruption)

Eng Sekonn, loosst mech fir d'Éischt fäerdeg maachen, wann dann d'Fro nach op ass, kënn Der se gär stellen. Doranner stinn...

(Interruption)

...déi wëssenschaftlech Point-de-vuen, wéi Kanner an engem méisproochegem Kontext Sproochen entwéckelen a wéi hinne ka spéider déi Entwécklung zeguttkommen.

An elo kënn bestëmmt déi Fro vun der Madamm Hansen: Wat huet dat mam Lëtzebuergeschem Kontext ze dinn?

► **Une voix.** - Ah!

(Interruptions)

► **M. Claude Lamberty (DP).** - Ass et richtig?

(Assentiment par Mme Martine Hansen)

Maja. An ech äntweren lech op d'Fro, déi Der nach net gestallt hutt:...

(Hilarité)

Wann déi aktuell Etüde beleen, dass e Kand an deem Alter ka mat verschidde Sproochen opwuessen an dovunner profitéieren, dann ass dat schon emol en extrem gutt Argument, op dat ee kann opbauen. An ech froe mech dann awer och gläichzäiteg, ob et am Moment wëssenschaftlech an op Lëtzebuergesch Spezifitéiten ausgeriicht Etüde gëtt, déi den aktuelle Wildwuchs an eise Crèche géife guttheeschen. D'Konzept huet Kapp a Schwanz an et wäert derfir suergen, dass Sproochbarrière guer net eréischt entstinn.

An am Endeffekt geet et nämlech genau dodrëm: dass eis Kleng an de Crèchen, am Precoce, an eise Schoulsäll Lëtzebuergesch léieren! Dat zielt besonnesch fir déi Kanner, déi éischter e frankofone Background hunn. Mir hëllefen hinnen nämlech an hirem ganze Schoulparcours mat dëser Measure.

Geneesou hëllefe mer awer deene Kanner, e méi liichten Zougang zum Franséischen ze fannen, déi vun doheem aus Lëtzebuergesch oder och Däitsch schwätzen. D'Kanner alleguer profitéieren also dovun, eng Sprooch op spilleresch Aart a Weis quasi en passant ze léieren, déi se an eisem Land brauchen. Well Franséisch, an dat wësst Dir alleguer heibanne genausou gutt wéi ech, ass eng immens wichteg administrativ a Kommunikatiounssprooch fir eist Land. Eleng nëmme drun ze erënneren, dass eis juristesche Texter an all eis Gesetzter op Franséisch sinn, schéngt mer op dëser Plaz opportoun.

Mä net nëmme brauche mir also dat Franséisch, dat Lëtzebuergesch, dat Däitsch - also ech betounen hei: dat „brauchen“, dat ass net dat Entscheedend -, mä mir sollen houfreg si fir eis Kanner, dass si kënnen an engem Land opwuessen, wou déi Méisproochegkeet en absoluten Atout vun eiser Schoulausbildung ass.

► **Plusieurs voix.** - Très bien!

► **M. Claude Lamberty (DP).** - A mir kënnen frou sinn, wéi gesot, an engem Land ze liewen, wou eis Kanner ouni Drock, op eng spilleresch, flott Aart a Weis en Zougang zum Räichtum vun esou ville Sproochen fannen.

► **Une voix.** - Très bien!

► **M. Claude Lamberty (DP).** - Här President, zum Schluss wëll ech dem Rapporteur Lex Delles e grouse Merci soe fir säi gudde mëndlechen a schrëftleche Rapport.

(Brouhaha)

An ech géif gläichzäiteg den Accord vun der DP-Fraktioun zu dësem Projet de loi ginn. Merci.

► **Plusieurs voix.** - Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci, Här Lamberty. An nächst Riednerin ass d'Madamm Tess Burton.

► **Mme Tess Burton (LSAP).** - Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, ech wëll och ufänken an dem Rapporteur, dem Lex Delles, Merci soe fir säin ausféierleche Rapport.

Déi lescht Reform am Fundamental ass nach keng zéng Joer hier. Dat aktuell Gesetz, dat vun 2009 ass an dat mir haut mat dësem Gesetz ännere sollen, hat de Grondschoole méi Autonomie ginn, fir d'Erausforderungen, mat deenen eise schoulesche System konfrontéiert ass, besser ze meeschteren. Et war dobäi virun allem drëms gaangen, de Schoulen d'Méiglechkeet ze ginn, sech un eis Schülerpopulatioun, déi esou verschidden ass, ze adaptéieren.

De Plan de réussite scolaire, dee mat dësem Gesetz ëmgedeelt gëtt an de Plan de développement scolaire, PDS, esou wéi en och am Lycée heescht, ass dat Instrument, mat deem eng Schoul kann en Etat des lieux maachen a kucken, wat gutt a wat manner gutt funktionéiert, an doropshin dann d'Entwécklung vun der Schoul esou weiderdreiwen, fir déi pädagogesch Qualitéit op all Niveau ze garantéieren.

Här President, mat deem Gesetz hei präziséiere mir nach weider, wie sech un deem PDS beedelegt a wéi esou e PDS all dräi Joer muss ausgeschafft ginn, fir dass d'Objektiver, déi d'Schoul sech an deem Kader gesat huet, och beschtméiglech kënne respektéiert ginn.

Et ass an den Ae vun der LSAP duerfir ganz wichteg, dass mir mat dësem Gesetz e spezialiséierten Enseignantsposten am Fundamental schafen, deen zoustänneg ass, fir de Schoulcomité beim Ausschaffe vum schouleschen Entwécklungsplang ze beroden. Och d'Roll vum Schoulcomité gëtt doduerch weider opgewäert, wat d'Entwécklung vun der Schoul ugeet. An d'Aufgab vum Schoulcomité ass also bei Wäitem keng einfach an et ass positiv, dass him an Zukunft e Spezialist zur Säit steet, fir dës Aufgab ze meeschteren. D'Schoulcomitéen hu sech déi lescht Jore bewisen a si si beléift an de Schoulen, well se eng participativ Prise de décision zwëschen den Akteuren um Terrain erlaben.

Här President, d'Schoulcomité bleiwe bestoen, mä mir modifiéiere mat dësem Gesetz hei awer substanzéiell eise méi wéi 100 Joer ale System vum Inspektorat. Dat duerch d'Schafe vu 15 regionalen Direktiounen, déi geleet gi vun engem Generaldirekter an enger Rei Adjoints, jee no de Besoinen. Och hei präziséiert d'Gesetz e Stéckche weider, wie woufir zoustänneg ass, a schaaft, wéi bei de Schoulcomitéen, eng participativ Gestion vun de Schoulen.

Dës nei regional Direktiounen wäerten déi verschidden Entwécklungspläng vun de Schoulen an enger Regioun besser openeen ofstëmme kënnen, am Dialog sougenannt „Best Practices“ identifiziéiere kënnen, wat natierlech allgemeng zugonschte vun eise Schoulssystem geet.

Här President, mir begreissen et och als LSAP, dass all regional Direktioun och ee Responsabele kritt, dee sech ëm d'Kanner mat besonneschen oder spezifesch Besoine bekëmmert. Mir mengen, dass dat dozou bäidréit, déi schoulesch Inklusioun vun deene Kanner ze verbesseren. Ech kommen herno nach eng Kéier op dee Punkt zrëck.

Här President, all dës Moossname wäerten derzou bäidroen, déi méi hierarchiséiert Relatiounen an eise Schoulssystem duerch méi participativer a kooperativer ze ersetzen. Mir mengen, dass dat eng gutt Saach ass an dass mer iwwert dee Wee och d'Motivatioun vun den Akteuren um Terrain stäerken, déi zesumme mussen un engem Strang zéien, fir eise Schoulssystem esou qualitativ héichwäerteg wéi nëmme méiglech ze maachen. An dat wäert och eng méi kohärent Entwécklung vun de Schoule garantéieren.

Här President, ech kommen dann zrëck op d'Kanner mat spezifesch Besoinen. Iwwert déi nächst véier Joer stelle mir eng 150 spezialiséiert Enseignants an, fir esou wäit wéi méiglech den Encadrement vu Kanner mat spezifesch Besoinen an de Schoule selwer ze erméiglechen. Dat ass fir eis déi richteg Approche.

Verschidde Kanner brauche méi en individuellen Encadrement, deen u si, un hire Rhythmus, fir ze léieren, adaptéiert ass. Dës Schoulmeeschteren, esou wéi d'Fiche de poste vum Educationministère et virgesäit, mussen op d'mannst zwee Joer professionell Erfahrung am Enseignement hunn, a si mussen och nach e Masterdiplom an enger relevanter Disziplin hunn, fir sech ëm d'Kanner mat besonneschen a spezifesch Besoine bekëmmern ze kënnen. Derbäi kënnt, dass si all Joer op d'mannst 16 Stonnen mussen un enger Formation deel huelen. De Schoulmeeschter ënnersteet där regionaler Direktioun a schaft zesumme mam Schoulcomité. Hien huet och eng Berodungsmission.

Wann d'Inklusioun an der Schoul net méiglech ass, well d'Besoinen um Kand einfach ze grouss sinn, dann adresséiere si sech un d'Commission d'inclusion, wann et also net mat der Prise en

charge an der Schoul selwer duergeet, mä wann doriwwer eraus eng Léisung op regionalem oder op nationalem Plang muss fonnt ginn.

A leschter Instanz ginn déi Kanner da reorientéiert an déi national Kompetenzzentren, déi jo och solle geschafe ginn. Ech denken, dass de Minister eis duerno Explikatiounen wäert ginn, wou de Gesetzesprojet iwwert déi geplangte Kompetenzzentren drun ass.

An deem Sënn bréngt dat hei Gesetz och méi Kloecheet bei den Definitionen vun de Kanner mat besonneschen an de Kanner mat spezifesch Besoinen. Dobäi hu mir eis un déi international Klassifikatioun gehalten.

Här President, mir féiere mat deem heite Gesetz och d'Initiation zu der franséischer Sprooch am Cycle 1 an. Net méi spéit ewéi geschter hate mer zu deem Sujet en Austausch mat Petitionären hei an der Chamber, déi dës Iddi net begreissen.

Just ganz kuerz derzou e puer Wieder. Mir ënnerstëtzen déi Aféierung vum Franséische fir Kanner tëschent engem a véier Joer. D'franséisch Sprooch ass eng wichteg Sprooch hei an eise Land. An oft hu vill Kanner Problemer mat där Sprooch an der Schoul. Doduerch, dass mir hinnen dës elo op eng spilleresch Aart a Weis méi no bréngen - et kritt keen eppes agetriichtert an et gëtt och keen duerno getest op seng Kenntniss -, maache mer den Apprentissage vun der Sprooch doduerch méi einfach.

D'nämlechtech och fir d'Lëtzebuergesch. Well wann iwwert d'Initiation plurilingue geschwat gëtt, da gëtt oft net erwänt, dass domat och d'Lëtzebuerger Sprooch zur Geltung kënnt. Haut ass d'Situatioun a ville Crèche esou, dass oft nëmme Franséisch geschwat gëtt. Doduerch gëtt dann och d'Integratiounssprooch Lëtzebuergesch vernoléissegt. Dat hei ass also déi richteg Approche, fir souwuel d'Lëtzebuerger als Integratiounssprooch weider ze stäerken, an awer och d'Franséisch als wichteg Sprooch an eise Land ze promouvieren.

Här President, domat hunn ech déi fir eis wichtigste Punkte vun dëser Reform ugeschwat a ginn domadder d'Zoustëmmung vu menger Fraktioun fir dës Projet.

An ech soen Iech Merci fir d'Nolauschteren.

► **Plusieurs voix.**- Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.**- Merci och der Madamm Burton. An nächste Riedner ass de Claude Adam. Här Adam, Dir hutt d'Wuert.

► **M. Claude Adam (déi gréng).**- Här President, mam Projet de loi 7104 begreuwe mer de Schoulinspekter. Dat ass net deen eenzege Punkt, mä awer den Haaptpunkt vun dësem Projet de loi.

(**Interruptions**)

An duerfir wäert ech och fir d'Éischt dës Punkt zimlech ausféierlech beliichten an eréischt zum Schluss op déi aner Neiungen agoen.

Schoulinspektoren gëtt et schon, soulaang ewéi et eng éffentlech Schoul an eng Schoufflicht gëtt. Am Exposé des motifs gëtt dann och e kuerzen Historique vum Schoulinspekter gemacht. An ech mengen, et gëtt och zu Recht do gesot, dass mat der Aféierung vun de sechs Regionalbüren duerch d'Gesetz vum 30. Juli 2002 eng Entwécklung ugefaangen huet, déi haut mat der Aféierung vu 15 Regionaldirektiounen hiren einstweilige Schluss fënn.

Wéi ech am Schouljoer 2002-2003 als Stagiaire-Inspekter ugefaangen hunn, hat ech keen anere Büro wéi mäi Büro doheem zu Miersch. An ech war Inspekter am Minett. Virun hat den Här Delles gesot, den Inspekter wier en Eenzelkämpfer gewiescht. Ëm déi Zäit 2002, 2003 huet dat op alle Fall gegollt. Awer schon d'Joer drop, 2003-2004, war ech dann an engem Büro, an dat war deen éischte Regionalbüro, dee seng Dieren opgemaach huet. An dee war - wie wonnert et? - an der Gemeng Déifferdeng. An do ware mer dann zu véier Kolleegen zesummen, a mer haten och e Sekretär kritt. Dat war e grouss Fortschritt. Dat huet mir Zäit a Kilomètergeld gespuert an dem Stat och.

Déi Entwécklung vum Inspektorat ass ëmmer weidergaangen. D'Instituteurs-ressourcen sinn zum Beispill agefuert an erëm ofgeschafe ginn. Den Instituteur attaché ass komm. Mat dem Schoulgesetz vum 2009 ass den Zoustännegkeetsberäich vun den Inspekteren ëmmer méi grouss ginn, ënner anerem och, well d'Gemenge manner mam Schoulpersonal ze dinn haten. D'Schoulgesetzter hunn nach aner Neiungen mat sech bruecht, well se zum Beispill och ee Plan de réussite scolaire agefuert hunn, dee vum Inspekter ofgeseent gi muss. Den Inspekter kann och eng wichteg Roll spille bei der Formation continue vun enger Schoul, den Oberinspekter ass ofgeschafe ginn, an esou weider.

Nei an iwwerfällig war 2009 och, dass de Schoulinspekter als Chef hiérarchique an d'Gesetz geschriwwen ginn ass.

Wa mer also haut en historesche Moment schafen, andeems mer d'Schoulinspektoren ofschafen, da gi mer se awer net einfach esou ersatzlos sträichen, mer ersetze se duerch 15 Regionaldirektiounen. Mir ginn eis duerfir bei d'Engländer inspiréieren, wou et e Modell vun „system leaders“ gëtt, déi do scho laang an anscheinend mat Succès schaffen.

An dann, ech zitiiere fräi aus dem Exposé des motifs, geet et haut drëm, fir vertikal Strukturen, déi typesch si fir en traditionellen an hiérarchesche Modell vun Administratioun an déi d'Zesummenaarbecht vun deene verschiddenen Entitéiten schwéier maachen, duerch horizontal Strukturen ze ersetzen. An dës horizontal Strukturen favoriséieren den Austausch, d'Zesummenaarbecht a schafen ee Vertrauensklima. Alles bluttnoutwendeg, fir dass eng Schoul sech ka weiderentwéckelen. Mer kréien also schéin Zoustänn an eise Écoles fondamentales. Wie kann do schon dergéint sinn? Dat kléngt dach alles wonnerbar.

Här President, ee vun deene ganz gewichtege Grënn, firwat mer op de Wee vu regionalen Direktiounen ginn, an net zum Beispill op de Wee vu lokalen Direktiounen, ass de Fait, dass de Modell vum Schoulcomité a vum Schoulpresident sech an eise Schoule bewäert huet. Dat gëtt an enger Etüd vun der Uni Lëtzebuerg festgehalten, och wann ech net vill vun där Etüd halen. Ech froe mech: Däerf een dat haut nach soen? Däerf een dat haut nach soen, also als Normalstierflechen? Ech sinn net begeeschtert vun all Etüd, déi vun der Uni kënnt. Ben, ech hunn et awer elo gesot. Trotzdem, de Schoulpresident ass e Succès an de Schoulcomité och. Jo, an ech wéisst och net, firwat dat ee sollt eppes änneren, eppes anescht maachen, wat sech an der Praxis bewäert huet a gutt funktionéiert, firwat dat een doru sollt réckele goen.

De President an der Schoul ass kee Supérieur hiérarchique. Hien huet awer d'Verantwortung an de Rôle vun engem Supérieur hiérarchique, vun engem Schouldirekter. Neen, och mir sinn der Meinung, dass een Directeur d'école, deen als - an ech zitiiere erëm eng Kéier aus dem Exposé des motifs - „mesure reposant sur une représentation simpliste du rassemblement du pouvoir en une seule personne“ definéiert gëtt, net d'Léisung vun de komplexe Problemer an eise Schoule ka sinn. „Eng Schoul ass keng Kasär“, huet de Guy Rewenig schonn an de 70er Joren a senger Sammlung „D'Schoul brennt!“ geschriwwen.

Mä ass dat dann eng korrekt Definition vun enger Direktioun? Kann een haut zum Beispill ee Lycéedirekter als „Représentation simpliste du rassemblement du pouvoir“ bezeichnen? N'est-ce pas un peu trop simpliste?

Ech begreissen natierlech all Beméiungen, fir ee gutt Schoulklima ze schafen an d'Schoul op kollegialer Basis ze féieren. An awer sinn ech ganz frou, dass den Artikel 60 am Gesetz iwwert den Enseignement fondamental stoe bleift. Do heescht et ënner anerem: «Le directeur est le chef hiérarchique du personnel intervenant dans l'enseignement fondamental.» An esou ee Saz ass eréischt 2009 an d'Schoulgesetz komm. Dee war virdrun net do.

An da maachen ech nach ee leschten Hiweis op déi kuerz Zäit, wou ech selwer an der Fonctioun vun engem Schoulinspekter war. Ech hat eng eenzeg Kéier e gréisser Problem mat enger Léierpersoun. Ech hat där Persoun e Brëf geschriwwen a se opgefuerdert, a mäi Regionalbüro ze kommen, fir iwwert de Problem ze diskutéieren. Ech krut e Brëf zrëck, an deem déi Persoun gesot huet, si kéim net a mäi Regionalbüro. Ech kéint jo bei si an d'Klass goen, ech wéisst jo, wou ech se géif fannen.

(**Hilarité**)

Ech war deemools an enger Situatioun als Stagiaire. Ech hunn dat diskutéiert, vun de Juriste vum Ministère deemools préiwe gelooss, ech hu mat mengem Patron de mémoire, mat mengem Patron de stage driwwer diskutéiert. A mer sinn zur Konklusioun komm: „Ben, et steet näischt iwwert de Chef hiérarchique am Gesetz, loosst de Mann, wou en ass!“

Bei aller Léift, an ech si frou, dass de Vertieder vun der Demokratescher Partei mech basisdemokratesch, praktesch lénks iwwerholl huet, bei aller Freed mat der Basisdemokratie, mir mengen, dass den Artikel 60 awer kee Luxus ass, a mer sinn och frou, dass en am Schoulgesetz steet.

Fir de Schoulinspekter ännert sech also esou munches mat dësem Gesetz. Aus 21 Arrondissement gi 15 Regionaldirektiounen. Den Inspekter-Direkter kritt elo zwee bis véier Soudirekteren. Fir de Président d'école ännert sech eigentlech ganz weening mat dësem Gesetz. Seng Attributiounen, genee wéi déi vum Comité d'école, bleiwen d'selwecht. An awer, de

Président d'école huet et elo mat engem Direkter an zwee bis véier Soudirekteren ze dinn.

Nei gëtt och, dass een Instituteur spécialisé au développement scolaire, een I-DS, an d'Schoul matschwätze kënnt. Den I-DS ënnersteet direkt dem SCRIPT. Wat och e puer Froen opwerft: Wien ass da säi Chef hiérarchique? Kréie mer elo do eng Situatioun, wéi mer se beim aktuellen Ediff-Personal hunn, dass déi Leit direkt zwee Cheffen hunn?

Nei kënnt fir de Schoulpresident och nach een Instituteur spécialisé dans la scolarisation des élèves à besoins éducatifs particuliers ou spécifiques, een I-EBS. De Schoulpresident huet niewent der Gemeng, der Direktioun also elo och nach mat zwee Spezialisten ze dinn, déi eng aner Carrière an eng aner Formation hunn ewéi schued. Ech mengen, d'Haapt-aufgab ass nach ëmmer d'Aarbecht um Terrain, direkt mat de Kanner.

De Schoulmeeschter oder d'Léierin, den Titulaire de classe, ass déi wichtegst Persoun an der Klass. Mat alle Spezialisten, mat alle Postes à responsabilité, mat alle wichtegen zousätzlechen Aarbechte gëtt dat, sou hunn ech op alle Fall heiansdo d'Gefill, munchmol vergiess. „Ah, du häls nëmme Schoul!“ „Du hues emol keng Decharge, fir am Comité matzeschaffen, fir d'Bicher auszuschaffen, fir d'Programmer auszuschaffen!“ An esou weider. Dat fannen ech e bësse schued. Ech mengen, d'Haapt-aufgab ass nach ëmmer d'Aarbecht um Terrain, direkt mat de Kanner.

Här President, no der Zäit vu fréier, wou mer et mat dem véierten, drëten, zweeten, éischte Rang beim Léierpersonal ze dinn haten, hate mer eng laang Zäit eng Carrière plane an de Schoulen. Haut bewege mer eis op eng Abberzuel vu Spezialisten a Spezialchargen zou. An der Zäit, wou d'Uni Lëtzebuerg geschafe gouf, ass och d'Formation initiale vum Léierpersonal vill diskutéiert ginn.

Mir haten eis als Gréng ëmmer fir e Master fir d'Schoulmeeschteren ausgeschwat, e Bachelor en sciences éducatives an duerno eng Spezialisatioun fir jiddwereen, sief et am Émgang mat Enfants à besoins spécifiques, sief et am Schoulmanagement, sief et an engem Fach oder an engem Grupp Fächer. Ech mengen, déi aktuell Entwécklung geet erëm an esou eng Richtung. E Master fir all Schoulmeeschter ass bestëmmt net fir déi nächst Legislaturperiod ze maachen, mä ech mengen, dat soll een awer emol erëm eng Kéier an d'Gräpp huelen. Dat géif an eisen Ae munches méi einfach a vläicht och méi gerecht maachen.

Op dräi Detailer wëll ech zum Schluss nach ze schwätze kommen. Am Artikel 7 féiere mer d'Initiation à la langue française am éischte Cycle an. Ech konnt geschter leider net den Debat vun der éffentlecher Petitioun hei sui-veieren, well ech zu Malta op der 57. COSAC-Reunioun war.

► **Une voix.**- Oh!

► **M. Claude Adam (déi gréng).**- A Gedanke war ech bei Iech.

(**Brouhaha et interruptions**)

► **Une voix.**- Ech gleewe viles, awer dat net.

(**Hilarité**)

► **M. Claude Adam (déi gréng).**- Da kommt, mir loossen emol einfach soen: „Ech hunn un Iech geduecht!“ An ech hunn dann och an der Mëttesstonn, dank Chamber TV, den Debat kënne kucken, awer net ganz. Ech hunn d'Introduktioun vun deem jonke Schoulmeeschter gelauschert an ech hunn Är Äntwert, Här Minister, gelauschert. An Dir hutt, mengen ech, ugefaangen, andeem Dir gesot hutt: „Hei ass elo munches nach duerjemeegaangen, wou Vermeschung war tëschent Crèche, tëschent Schoul, tëschent Cycle 1 an esou weider.“

An ech mengen awer, Här Minister, dass mer feststellen, an ech géif deem jonke Petitionär dat just soen: Hien huet sech net schlecht informéiert gehat. En huet awer trotzdeem relativ viles hei zur Sprooch bruecht. Wann dat nach esou vill Duerjemeen an de Käpp ass, da sollte mer dat och als Erausforderung gesinn, fir eis Beméiungen ze erklären, a wéi eng Richtung dass mer fueren, fir dat nach méi mat de Leit um Terrain ze beschwätzen.

Malta ass iwwregens och en zweesproocheg Land. An dat ass och ganz interessant. Si hunn decidéiert, fir eben d'Maltesesch als hir Sprooch an d'Englescht als zweet Sprooch ze hunn. Do kann ee bestëmmt net e Copy-paste maachen, mä ech mengen, do kéint een awer munches léieren. Ech hat natierlech, well ech awer un Iech geduecht hunn, och Leit dohannen um Terrain gefrot, wéi si mat der Zwee-

sproochegkeet ëmgaange sinn. An dat ass awer och interessant, wat do leeft.

Den zweete Punkt, op deem ech kuerz wëll agoen, dat sinn déi Instituteurs spécialisés fir Kanner mat spezifesch Problemer oder mat Problèmes particuliers. D'Vue vum Minister, fir en I-EBS bei d'Schoul ze setzen op der lokaler Ebene, fir eng Équipe régionale ze organiséieren an national Kompetenzzentren an deem Beräich bäizebehalen an auszubauen, fënnt eis Ennerstëtzung. Datt d'Équipe multiprofessionnelle elo ESEB heescht an d' CIS elo CI, mä Gott, do wäerte mer eis och dru winnen. Mir hunn eis un déi Cyclé gewinnt, da wäerte mer dat doten och nach verschafft kréien.

An e leschte kuerze Punkt: De PRS heescht elo PDS. Do schéngen all déi ugekënnegt Neierunge sënnavoll ze sinn. Déi eenzeg Fro: De PRS ass anscheinend och zu Recht kritiséiert ginn, datt en e bësse bürokratesch a schwéierfällg wier. A wann ech kucken, wat mer eis alles vun deem PDS erwaarden, dann dierft dat awer och net einfach sinn, fir deem e bësse méi liicht ze maachen. Quitte datt mer d'Hëllef vun deem spezialiséierter Schoulmeeschter als Uspriechpartner hunn.

Ech hu keng Reklamatioun héiere vun der Säit vun den Inspekteren. Och net vun der Gewerkschaft vun den Inspekteren. Esou eppes ass et emol zu menger Zäit ëmmer ginn. Ech géif mengen, et géif se haut och nach ginn. Soudatt ech dervun ausginn, Här Minister, datt déi 21 Arrondissementer mat deene Persounen, déi do dra sinn, hir Plaz alleguerten am Ministère de l'Éducation nationale fannen. Et sinn nëmme 15 Direkteren, déi mer kréien, mä ech ginn dervun aus, datt jiddweree seng Plaz am Ministère behält.

An duerfir bréngen ech dann och, net just duerfir, den Accord vun der grénger Fraktioun zu deem Projet de loi.

Merci.

► **Une voix.**- Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.**- Merci och dem Här Adam. An d'Wuert huet elo direkt den Här Fernand Kartheiser.

► **M. Fernand Kartheiser (ADR).**- Villmools Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, ech fänken och u mat engem häerzleche Merci un den Här Delles, dee wéi ëmmer an der Kommissioun an och hei eng wonnerbar Aarbecht geleescht huet, fir eis duerch dëst Gesetz ze féieren.

Et ass e Gesetz, wat ee vläicht ënner verschidene Gesiichtspunkte ka gesinn. Ech fänken emol u mat der Sprooch, well dat elo hei e puermol gesot ginn ass. An et misst ee ganz naiv sinn, fir elo hei just ze kucken, wat an der Schoul mat der franséischer Sprooch geschitt, wat mat der lëtzebuergescher Sprooch an deem Alter geschitt, ouni deem allgemenge Kontext vun der Sproochepolitik vun dëser Regierung ze berücksichtegen.

Mir assistéieren hei op ville Fronten, an do kann d'Regierung Pseudopläng virleëen, wat se wëllt mat der Sprooch maachen, sou vill se wëllt, mä mir assistéieren hei ënnert dëser Regierung enger progressiver Frankofonisierung vum Lëtzebuurger Land zulaaschte vum Lëtzebuergeschen an och vum Däitschen. Et ass eigentlech dat, wat geschitt.

An dat, wat elo hei ass, dat ass en Deelaspekt dovunner. Lëtzebuergesch ass an eisen Aen als ADR Integratiounssprooch, déi eenzeg Integratiounssprooch! A mir wieren eis och géint déi Begrëfflechkeeten, déi d'Regierung afeiert, datt mer méi Landessproochen hätten. Méi Nationalsproochen, huet de Premierminister souguer gesot. Neen, mir hunn hei Lëtzebuergesch als Nationalsprooch a mir benotzen aner Sproochen an enger funktioneller Méisproochegkeet. An un deem Modell hale mir fest.

Dat, wat d'Regierung hei mécht, ass och eng Diskriminatioun vu Kanner, déi aus Länner kommen, déi kee romaneschsproochegen Hannergrond hunn un éischter Plaz. An där hu mer ëmmer méi am Land. Well si, nach méi wéi all aner, direkt mat zwou Friemsprooch konfrontéiert ginn. An eisen Aen ass dat net korrekt. Et ass och nach eng Diskriminatioun vu Kanner, déi net e lëtzebuergeschsproochegen Hannergrond hunn.

D'Regierung verstoppt sech och e bëssen. Et ass och eng gewëssen Onsécherheet do. Engersäits wëll se dat weiderdreiwen, d'Franséisch hei am Land op alle Fronte virundreiwen. An awer weess se, datt dat bei ganz ville Leit, wéi et och geschäit erëm gewise ginn ass an där Diskussioun iwwert d'Petitioun, op Widerstand stéisst. Datt dat net gutt akzep-

téiert gëtt bei deene meeschte Lëtzebuurger, géif ech emol esou soen. A si verstoppt sech souguer an deem Gesetz hanner deem Accord, dee se mat der Gewerkschaft geholl huet. Dat ass e bësse komesch gewiescht, datt een am Exposé des motifs muss liesen, datt se d'Aféierung vum Franséischen conformément à l'accord mécht, dee se mat de Gewerkschaft geholl huet. Neen, et ass d'Regierung, net d'Gewerkschaft, déi eben déi Frankofonisierung vun deem Land wëllt forcéieren.

Iwwert den Direkter: Mir begrüessen et als ADR, datt den Direkter agefouert gëtt, mir hätten e just gär an de Schoulen. Anerer hunn dat och proposéiert, d'CSV notament. Déi Perspektiv deele mir hei och. An hei sinn zwee politesch Modeller, déi matenee konkurréieren. Mir hunn engersäits nach d'LSAP-Virstellung vum Comité d'école, deem do basisdemokratesch funktionéiert an ënnert der Madamm Delvaux besonnesch populär war sengerzäit - oder an hirer Zäit.

Dat ass esou e bëssen nach de Konzept vum „Schoulsowjet“,...

(**Hilarité et exclamations**)

...en typesche lénken Imaginatif, dee mer do hunn.

(**Brouhaha général**)

An op där anerer Säit kënn dann elo eng Partei an d'Verantwortung, d'DP, déi ëmmer den Direkter hei gefuerdert huet. A wat mer elo hunn, dat ass dee faule Kompromëss tëschent de regionalen Direktiounen an de Sowjeten an de Schoulen, an déi probéieren dann, mateneen ze funktionéieren. Dobäi gëtt dann nach gesot, a sécher am Kader vun enger Koalitiounsverhandlung: „De Président d'école, dee stärke mer elo.“ En huet awer iwwerhaupt keng hierarchesch Kompetenzen! Wéi soll en da gestärkt ginn?

Also dat Ganz ass en hybride System, e System, deem net kann zefriddestellend funktionéieren, well en net logesch ass. Den Direkter gëtt Supérieur hiérarchique - ech mengen, den Här Adam huet laang doriwwer geschwat -, dat wor e schonn. Et gëtt hei nach eng Kéier confirméiert. Mä en ass Supérieur hiérarchique, oder e gëtt et, an duerch dat Gesetz gëtt et nach eng Kéier confirméiert. A gläichzäitg gëtt dat erëm relativéiert duerch eng Mediationsprozedur, déi ageféiert gëtt - déi et och soss nëierens an der Fonction publique gëtt - tëschent dem Supérieur hiérarchique an de Subordonnéen. Well all Enseignant, deem net zefridden ass mat enger Decisioun vu sengem Direkter, kann eng Mediation ufroen.

Jo, wann dat do géif allgemeng an der Fonction publique ageféiert ginn, wéi soll déi dann nach funktionéieren? Wat kreéiere mer hei erëm fir Sondersituatiounen an eiem Enseignement? A wat sinn d'Konsequenzen op de Rescht vum Fonctionnement vum Stat? Ass dat dann net e Recht, wat iwwerhaupt all Subordonné eng Kéier ka beusprochen, wann et am Enseignement funktionéiert? Hei gi Saache geschaaft, déi net nozevollzéie sinn, déi disfunktionell sinn.

An da kann een natierlech op déi Ëmbenennungen agoen, déi elo virgeholl ginn. Ech maachen dat och.

Awer nach vläicht e Wuert iwwert déi Instituteurs spécialisés fir déi Kanner mat de Besoins spécifiques. Grundsätzlech begrüesse mer dat natierlech. Mir sinn och fir eng inklusiv Approche, souwäit dat méiglech ass. Do gëtt et natierlech Grenzen doranner. Mä jo, mir müssen eng inklusiv Approche favoriséieren, awer eng eescht gemengten Inklusioun. Dat bedéngt virun allem eppes: Dat bedéngt, datt d'Schoulpersonal genuch Zäit huet, fir sech individuell ëm d'Kanner ze këmmern. Dat ass eigentlech de Schlëssel vun der richteger Inklusioun: Dat si kleng Klassen an dat ass d'Méiglechkeet materiell fir deem Enseignant, fir sech ëm d'Schüler ze këmmern.

Wann een elo der 150 a véier Joer wëllt rekrutéieren, bon, déi fënnt ee souwieser net einfach dobaussen. Dat muss qualifizéiert Leit sinn. Et kann een der och net ze vill matenee rekrutéieren, well déi géife jo dann all mateneen al ginn. D'Fro stellt sech also, Här Minister: Wéi wëllt Der déi rekrutéieren? Wivill kënn Der der huelen aus deem aktuelle Schoulsystem, déi schonn an deem Beräich geschafft hunn? Wivill gitt Der der wierklech op den Aarbechtsmaatsichen? An a wéi engen Delaien? Sinn déi véier Joer realistesch, fir dat iwwerhaupt kënnen ze maachen?

Dann déi Ëmbenennungen, dat ass eppes, wat e bëssen... Jo, et muss ee wierklech froen, ob dat Gesetz wierklech an deem Sënn iwwerhaupt néideg ass, wann elo eng ganz Rei Saachen ëmbenannt ginn. D'Équipes multiprofessionnelles, déi ginn elo ESEB genannt. Mä de Problem dobäi ass, datt elo gesot gëtt, déi Equippen, déi sech jo sollen ëm déi Kanner mat

besonnesche Situatiounen, déi schwierig sinn, beschäftegen, déi sollen en „premier diagnostic“ maachen. Wéi soll dat da geschéien? Well an deenen Equippen ass jo normalerweis keen Dokter. An ech mengen, mir sinn eis awer all eens, datt en Diagnostic, och en „premier diagnostic“, u sech eppes ass, wat en Dokter soll maachen.

An déi „plans de réussite scolaire“, do kommen ech nach ganz gär drop zrëck.

Mä eppes wëll ech ganz kloer soen: Bei all deenen Ännerungen, déi hei gemaach gi sinn, do ass einfach dat Allerwichtigst an der Schoul, datt mer de Contingent iwwerschaafen, datt mer d'Zuel vun de Schüler pro Klass erofsetzen. Well mir hunn haut an eiser Schoulsituatioun esou vill Heterogenitéit, esou vill Verhalensopfällgkeeten, esou vill Schüler aus sozial schwachem Hannergrond, aus Migrationshannergrond, mat Sproocheproblemer an esou weider an esou virun, datt mer wierklech, fir där spezifesch lëtzebuergescher Situation Rechnung ze droen, dee Schrëtt musse maachen, fir de Contingent ze iwwerschaafen an dofir vläicht d'Klasse vu 16 op 14 als Normbasis erofzesetzen.

Ech iwwerreechen lech, Här President, eng Motion an deem Sënn.

Motion 2

D'Deputéiertechamber

stellt fest,

- datt d'Grondschoule mat villen a grouse Problemer konfrontéiert sinn, wéi der Heterogenitéit vun de Kanner (Sprooch, kulturellen Hannergrond, Familijsituatioun...), ëmmer méi Verhalensopfällgkeeten an nach villen anere Problemer;

- datt d'Enseignantë mat ëmmer méi Tâche konfrontéiert ginn, virun allem och mat ëmmer méi Bürokratie;

- datt et wichteg ass, datt d'Enseignanten sech kënnen esou vill wéi méiglech individuell ëm d'Kanner këmmern;

- datt d'Zuel vun den Enseignanten am Rapport zu der Zuel vun de Schüler vum Schoulministère strikt encadréiert ass;

- datt d'Zuel vun de Stonnen („Contingent“) fir vill Gemengen all Joer ëm 10% erofgesat gëtt (Artikel 9 vum Groussherzogleche Règlement vum 18. Februar 2010), wat mat sech zitt, datt d'Effektiver vun de Kanner pro Klass eropginn,

invitéiert dowéinst d'Regierung,

- d'Groussherzoglecht Règlement vum 18. Februar 2010 iwwert de Contingent esou séier wéi méiglech ze änneren, soudatt déi aktuell Zuel vu 16 Schüler pro Klass progressiv op 14 Schüler pro Klasse erofgesat gëtt.

(s.) Fernand Kartheiser.

Ech wëll e bëssen op d'Bürokratie agoen, well ech wëll hei net verstoppen, datt d'ADR als eng vun deenen éischte Prioritéiten am Enseignement gesäit, fir déi schrecklech Bürokratie zrëckzeschrauwen. An als Beispill wëll ech hei iwwert dee Plan de développement scolaire schwätzen. D'Gewerkschaften beanstanden, datt dat e Kontrollorgan géif ginn, a wahrscheinlech hu se ganz recht. Mä et ass erëm e Plang, en „plan de développement scolaire“! Mir sinn hei erëm bei där sozialistescher Visioun op d'Schoul, amplaz den Enseignanten et ze erlaben, individuell d'Kanner ze betreiwen, well et ass dat, wat d'Qualitéit vum Enseignement ausmécht.

Et gëtt hei schablounhaft eng Léisung proposéiert, e Plang, deem eigentlech d'Enseignantë méi engagéiert, wéi de Kontakt mat de Schüler encouragéiert gëtt. Et verléiert een d'Sicht op dat, wat wierklech am wichtigsten ass an der Schoul, doduerch datt Pläng gemaach ginn. Herno probéiert jiddwereen, sech op de Plang ze konzentréieren. Da ginn nach Jorespläng gemaach. An et ass och net kloer, wéi dat iwwerhaupt soll opgestallt ginn! Ech hunn dat emol probéiert ze verstoen. Dat ass fir mech och net ze verstoen, obschonn ech laang a Statsverwaltunge geschafft hunn.

An et si lauter Kontradiktiounen an Ären Texter. An deem Gesetz, dem Artikel 60, steet, den Direkter wär zoustänneg fir d'Elaboratioun an d'Mise en œuvre. Dat sinn déi zwee Schlësselwierder fir d'Qualitéit an de Schoulen. Da steet am Artikel 6/13 awer, de PDS gëtt elaboréiert duerch de Sowjet an ënnert der Responsabilitéit vum Président „en collaboration avec les partenaires scolaires“. An de Président „veille à la mise en œuvre“. Dat heescht, déi zwee Schlësselbegrëffer, déi beim Direkter stoungen, wat d'Qualitéit ubetrëfft, déi sinn awer beim Plan de développement scolaire elo op eemol beim Schoulcomité.

Den I-DS, deem „instituteurs spécialisés en développement scolaire“, dee muss mat erugezu ginn, deem ënnersteet erëm engem aneren. Da

gëtt dee Plang validéiert duerch eng Majoritéitsdecisioun vum Comité d'école, deem awer all Enseignant dann engagéiert. An duerno gëtt den Direkter fir en Avis gefrot. An duerno gëtt déi kommunal Commission scolaire saiséiert. A wann déi da fäerdeg ass, da geet dat Ganz un de Minister, „par l'intermédiaire du directeur“. An da ginn déi Jorespläng gemaach.

Dat ass eng Prozedur, déi ass weder logesch nach kohärent nach ze verstoen! Et ass e bürokratescht Monster! An ech géif lech proposéieren, vu datt mer déi Plans de développement scolaire wahrscheinlech am Prinzip iwwerhaupt net brauchen, well se e ganze Koup Problemer mat sech bréngen, datt mer drun denken, an enger hoffentlech nächster Legislaturperiod mat neie Méiglechkeeten, déi Plans de développement scolaire einfach ofzeschaffen an eis op dat ze konzentréieren, wat wierklech wichteg ass, näamlech fir genuch Zäit ze fanne fir deem eenzelne Schüler.

Am Résumé géif ech soen, datt mer als ADR eis ganz kloer géint eng Favoriséierung vum Franséische géintiwier dem Lëtzebuergeschen an dem Däitschen aussprechen. Fir eis ass Lëtzebuergesch déi wichteg Sprooch, d'Integratiounssprooch. A Franséisch an Däitsch sinn déi Sproochen, déi mer funktional am Land benotzen. An d'Alphabetiséierungssprooch bleift Däitsch!

Dann, de Projet geet laanscht d'Realitéit vun der Schoul an déi richteg Besoine vun de Schüler. En ass hyperbürokratesch. Mir wëllen déi Pläng do reduzéiere beziungswies ganz ofschafen an endlech eng Qualitéit vun der Schoul an deem Sënn erëm assuréieren, datt d'Kanner wierklech erëm eppes kënnen, wa se aus eiem Schoulsystem erauskommen. An do hu mer leider grouss Defiziter.

Ech soen lech Merci.

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.**- Merci och. An dee leschten ageschriwwene Riedner fir den Owend ass den Här David Wagner.

► **M. David Wagner (déi Lénk).**- Merci, Här President. Den Här Kartheiser, hunn ech héieren, léiert jo Russesch, an e weess jo, datt „sowjet“ Conseil heescht, oder Rot. Mir hunn haut och nach iwwert de Statsrot geschwat, oder den „Statssowjet“, wéi een esou wëllt. An ech hunn héieren, datt d'ADR onbedéngt wëllt do an den „Statssowjet“ eragoen. Dat heescht, den Här Meisch ass net deem eenzege Bolschewik hei am Raum, mä Dir sidd och um gudder Wee, Här Kartheiser. Ech mengen, mir maachen hei all Fortschrétt.

(**Interruption**)

Dovunner ofgesinn, ech mengen, an der Gewerkschaft SEW wäerte vill Leit awer e bëssen de Kapp rëselen, wa se héieren, datt de Plan de développement scolaire eppes mat Sozialismus ze dinn hat, well ech mengen, grad an där Gewerkschaft ginn et vill Leit,...

(**Interruption**)

...déi dat Wuert net onbedéngt als problematesch ugesinn.

Bon, ech gehéieren zu deenen, déi hei zu engem Schoulprojet schwätzen an déi awer net vum Metier sinn. Ech si kee Proff, kee Schoulmeeschter. Ech war dat ni, ech war just als Schüler an enger Schoul. An dann ass et ëmmer schwéier, iwwer esou Froen ze befannen, well et huet wierklech et eppes ze dinn domat, datt een och mam Terrain muss konfrontéiert sinn, zemools wann et och ëm administrativ Reorganisatiounen geet, déi wäitgräifend sinn a wou een net ëmmer richteg duerschbléckt a wou souguer d'Leit um Terrain net richteg wëssen, wourëms et geet. Dat heescht, wann een awer trotzdem muss eng Meinung dozou hunn an et muss een och e Gesetz ofstëmmen als Volleksvertrieeder, ass et ëmmer interessant, deenen direkt Concernéierten emol e bëssen nozelauschteren.

Mir ginn elo an eng Richtung justement mat deem Gesetzesprojet - an ech mengen, dat ass an eisen Aen och wierklech eppes Fundamentals -, datt jo de Plan de développement scolaire, dee schonn ugeschwat ginn ass, weiderhi verfestegt gëtt, well e jo ausgeschafft gëtt zesumme mat de Presidente vun de Schoulcomitéen, déi u sech och nach e bësse méi u Poids gewannen. Wat net onbedéngt eng gréisser Fuerderung ass vun enger Partie vum Schoulpersonal, datt déi dann zesummen dee Plan de développement scolaire wäerte weiderhin ausschaffen.

Dat heescht, mir maachen e weidere Schrack an eng Richtung, déi äusserst staark vum Schoulpersonal selwer contestéiert gëtt, an dat zanter 2009, wéi de Plan de réussite scolaire agefouert gouf. Vun den Enseignantë gëtt erwaart, datt se dann an enger permanenter Evaluatioun sinn an eng Tonn vun administrativen Tächen iwwerhuelen, op jiddwer Fall an der Aart a Weis, wéi et bis elo ausgefouert gëtt a wéi et wahrscheinlech och an nächster Zäit wäert ausgefouert ginn.

Dat heescht, mir sinn do an enger Illusioun vun der permanenter Evaluatioun, vum Kultus vun der sougenannter „performance“, vun der sougenannter „Effikassitéit“, wéi wa sech dat an der Schoul esou einfach géif moosse loosse. Nodeems et souguer u sech, also a Wierklechkeet an der Wirtschaf net esou gloriäich funktionéiert, wéi dat ëmmer erëm behaupt gëtt.

Soubal ee mat Enseignanten och schwätzt - vun der Grondschoul op jiddwer Fall -, da kënnt ëmmer erëm datselwecht: Si si frustriert, si verléieren d'Loscht u hirer Aarbecht, ënner anerem well se soen, datt se hir Aarbecht a Wierklechkeet net méi maache kënnen.

An do zitieren ech och aus der Etüd, dem Sondage, deem d'Gewerkschaft SEW gemaach huet, an déi och dës Woch presentéiert gouf: „Wann een de PRS/PDS engagéiert ausféiert, kommen erëm aner Beräicher ze kuerz. En plus gi mir vun alle Säiten iwwerluede mat Projeten, Rapporten, Auswertungen, Planungen, Bewäertungen, Reglementatiounen et cetera. Ech géif emol erëm einfach gare Schoul halen, eppes wat ech virun 2009 nach wierklech gär gemaach hunn, well do hat een nach Zäit a Loscht fir wierklech flott Saachen.“

Ech liesen hei natierlech dann eben aus där Etüd eraus, mä gleeft mer es - an ech ginn dovunner aus, datt ech net deen Eenzegen hei am Sall sinn -, also ech hunn dat méi wéi eng Kéier de vivo héieren - quasi systematesch!

Et schéngt esou ze sinn, datt am Ministère e generell Mësstraue géintiwwer dem Schoulpersonal herrscht. An et ass scho bal phenomenal, a wat fir engem Mooss dës Regierung sech iwwert d'Meenung vun de betroune Leit ewechsetzt. Dat schéngt eng Regel am Educationnsministère ze ginn. An ech weess net, ob dat op Dauer gutt ausgoe wäert.

Dezentraliséierung ass och en anert Stéchwuert vun dëser Reform. Et kléngt natierlech gutt. Dat ass jo an Opposition mat enger vermeintlecher rigider, zentraler Verwaltung. Jo, d'Schoulen hu mat enger Schülerpopulatioun ze dinn, déi staark heterogen ass. Mä dat betrëfft all Regioun, deelweis mat anere Gewiichtungen natierlech. Mä et fënnt een iwwerall, vu Rëmeleng bis Clief, vu Réiden bis Gréiwemaacher déiselwecht Problematiken. An déi Problematik sinn dem Schoulpersonal net onbekannt, an d'Léisungssätz am Prinzip och net.

Dat, wat oft feelt, sinn d'Mëtten awer, déi zur Verfügung gestallt ginn. An do zum Beispill misst ee schon ufänken mat enger seriöser Reform vun der Berechnung vum Contingent. Dofir kann ee méi wéi drun zweifelen, datt dee Plan de développement scolaire eng Hëllef ka sinn! An d'Schoulpersonal seet dat jo! Si hu jo och schon net genuch Mëtten a si kréien nach méi Tachen. Tachen, déi meeschtens schonn erfëllt gi sinn, ginn elo bürokratiséiert.

Wat geschitt? Ma genau de Géigendeel vun deem, wat sech erwaart gëtt. D'Grondschoule verléieren un Effikassitéit. Mir hunn et hei ze di mat verschidde pädagogesche Konzepter. Wat hei gemaach gëtt, dat ass eng Mëschung vu bürokrateschem Iwwerfloss a Stress, awer keng Erhiewung vun de reelle Besoinen um Terrain, e Konkurrenzdenken tëscht de Schoulen an de Regiounen, dat sech kann entwéckelen.

Dobäi ass et jo awer och guer net esou, datt d'Enseignanten eng rigid Aarbechtsweis wëllen, am Géigendeel souguer. An dat géif jo och guer net goen. Dat bescht Beispill ass och zum Beispill de Comité de cogestion an der Stad, dee sech och aus enger Necessitéit erginn huet a wou justement och konnt d'Schoulplanung demokratesch an net hierarchesch gemaach ginn.

An dat geet ganz gutt ouni total iwwerschte managerial Evaluationsmethoden, déi a Wierklechkeet och net wierklech - néierens - funktionéieren. Hei geet et a Wierklechkeet ëm pur Ideologie, mengen ech. An dat kann een u sech och am Exposé des motifs erauslesen. Do gëtt, wéi esou üblich, e Loblied op déi ach esou fantastesche Experimenter an den angelsächschesch Länner gesongen. Et gëtt eng gëlle Regel: Jee méi englesch Schlagwierder benotzt ginn, desto méi intelligent ass och de Pabeier, oder den „paper“, fir et intelligent ze soen!

An do kann een esou grouss Sätz liese wéi: «Des travaux de recherche récents menés entre autres par Michael Fullan démontrent que la voie royale assurant un surplus de qualité dans les systèmes d'éducation réside dans leur capacité de changement», an dann tëschent Klammeren, fir datt een et gutt versteet, «(capacity for change) dont un des facteurs essentiels est la promotion d'une coopération forte entre les différents acteurs et niveaux d'organisation du système.»

Ass dat keng phenomenal Erkenntnis? Et ass gutt, datt et den Här Fullan gëtt, well ech

duecht ëmmer, an ech mengen, datt d'Enseignanten dat och wahrscheinlech duechten, datt d'Qualitéit an der Schoul d'„incapacity of change“ wier an d'„Netkooperatioun“ tëscht de verschidde Akteure vum System!

Entgéint deem, wat ee kéint mengen, hunn ech awer guer näischt géint angelsächschesch Länner oder géint de UK. Do ginn et exzellent Saachen, an net nëmme den Här Jeremy Corbyn. Do ginn et zum Beispill gutt Gewerkschaften, ënner anerem den NUT, d'National Union of Teachers, déi gréisst Profgegwerkschaft vum Vereenegte Kinnekräich. An déi setzt sech och ganz schaarf ausernee mat deene faméise Reformen, un deene sech och déi Lëtzebuerger Regierung esou staark inspiréiert. Well douewen, déi aner Säit vun der Manche, do ass et scho Realitéit.

An ännlech wéi den SEW dat gemaach huet, huet och den NUT e Sondage gemaach bei den Enseignanten am Primaire. An do stellt sech eraus, datt se mat ganz grousser Majoritéit der Meenung sinn, datt se dee System, wou se enseigneieren mussen, als „inappropriate“ aschätzen an datt se och keng Confiance an den Evaluatiounssystem hunn. Do ginn et 86% vun de Grondschoulenseignanten, déi soen, datt hir Moral an deene leschten zwee Joren erofgaangen ass. An dräi Véierel beschreiwen hir Moral als „schwaach“ oder „ganz schwaach“. 48% vun hinnen hunn ugin, datt se sech iwwerleeden, fir an deenen nächsten zwee Joer de Beruff fallen ze loosse. Als Hauptursach, zu 93%, gëtt d'Aarbechtsmass zitëiert, déi se net méi bewältigt kréien. Zu 60% ginn och déi rapid Ännerungen an de Curricula zitëiert a 50% ginn och mental gesondheetlech Grënn un. Dat ass dee faméise Burn-out.

Virgëschter hat dann eben den SEW eng Pressekonzferenz, fir e Sondage ze presentéieren, deem déi Gewerkschaft ausgefouert huet an déi e richteg Succès war. An do fënnt een, et ass e glécklechen Zoufall, och déiselwecht Zuel wéi beim englesche Sondage: déi 86%. 86% vum befrete Schoulpersonal schwätze sech géint eng Weiderféierung vum Plan de développement scolaire aus.

Ech mengen net, datt een als Legislateur domadder liichtfanke kann ëmgoen, egal wat ee souguer vun deem Plan de développement scolaire kéint denken. Well wann esou eng grouss Resistenz ass - ausser, et geet een dovunner aus, datt d'Schoulpersonal net weess, wourens et geet a säin eegene Beruff net richtig aschätze kann -, ech mengen, et muss een awer e bësse vun dëser Iddi ewechkommen. Ech mengen, datt een net einfach esou liichtfanke e System ka weiderféieren, deem a Wierklechkeet kee Plan de réussite scolaire war, mä bis elo éischer e Plan d'échec war! Op jiddwer Fall vun der Säit vun deene Leit, déi engagéiert Schoul halen an déi och mat de Kanner mussen, ech mengen, mat Enthusiasmus zesumme schaffen.

An deem Sënn wäerte mir dergéint stëmmen. Et deet mer e bësse leed, well do ginn et awer och gutt Saachen dran, ënner anerem d'Initiatioun vun der franséischer Sprooch, déi eppes Intelligentes ass an engem gewëssene Mooss. Et muss ee kucken, wéi dat ausgefouert gëtt. Mä dat hëlleft och deene Kanner aus Lëtzebuerger Haus, déi Schwieeregkeeten hu mat enger franséischer Sprooch, déi wierklech net einfach ass fir Leit, déi éischer germanofon sinn, fir déi méi domadder vertraut ze maachen. Well Franséisch ass weiderhin, entgéint deem, wat gewësse Leit mengen, eng ganz wichteg Sprooch a wäert souguer weltwäit nach méi wichteg ginn, laut gewëssene Statistiken.

Mä an dësem Sënn wäerte mer trotzdeem, well mer wierklech äusserst grësser Bedenken hu géint dee Plan de développement scolaire, dofir wäerte mer géint dëse Projet de loi stëmmen.

Ech soen Iech Merci.

► **Une voix.** - Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci och. An d'Wuert huet elo den Educationnsminister, den Här Claude Meisch.

Prise de position du Gouvernement

► **M. Claude Meisch, Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse.** - Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Härren, Merci un all d'Intervenanten, alle virop natierlech dem Lex Delles, dem Rapporteur, deem eis hei schrëftlech a mëndlech an d'Matière agefouert huet.

Et huet ongeféier eng Stonn gedauert vun dëser Debatt, bis een Term gefall ass, deem eigentlech awer och, denken ech, hei am Mëtelpunkt steet an och soll stoen, an deem awer iergendzousch och e bëssen ze kuerz komm ass: Dat ass de Contingent. Den Här Kartheiser huet eis d'Stéchwuert ginn an eis déi Freed ge-

maach, dat nach eng Kéier opzeweere, well mir maachen hei jo awer och eppes: Mat deenen 150 Instituteurs spécialisés pour enfants à besoins spécifiques maache mer eppes, wat dee Verloscht u Contingent, wat dee Verloscht u Ressourcen, wat dee Verloscht un Enseignantsstonne méi wéi kompenséiert.

Mir haten eng Tendenz zanter dem neie Schoulgesetz vun 2009 bis 2014, wou effektiv duerch déi Harmoniséierung vun de Stonnenzuele pro Kanner uechtert d'Land Stonne verluer gaange sinn, wou agespuert ginn ass op d'Käschte vun de Schoulen. A mir hunn elo eppes, wou mer weiderhin déi Harmoniséierung ustriewen, mä wou mer awer alles dat, wat do agespuert nach géif gi bis 2019, komplett reinvestéieren an Terme vu Posten, souguer vu Posten, wou mer wéi héich qualifizéiert Enseignant wäerten dropsetzen, déi sech spezifesch mat deene Kanner wäerte beschäftegen, déi extra Besoinen hunn. Dat ass komescherweis hei net erwänt ginn.

Komescherweis kënnt vum ADR nach eng Motion, déi seet: „Dir musst nach vill méi wäit goen am Contingent“, wou gefrot gëtt, ech hunn nach eng Kéier kuerz iwwert den Daum ausgerechent, dat wäert 500 Enseignantsposten, déi missten derbäikommen. Ech denken, datt mer do ganz besonnesch virsichteg sollte sinn, well mir mussen och kucken, wou mer déi hierkréien. A wann ech als Papp denken, dann hunn ech vläicht léiwer, meng Kanner hunn een oder zwee, vläicht souguer nach dräi Kanner méi an der Klass a se hunn en Enseignant, dee gutt ausgebild ass, dee seng Formation continue regelméisseg mécht, dee Berufserfahrung huet an dee sech voll engagéiert, wéi datt mer nu wierklech nach dem leschte Chargé de cours mussen nolafen, fir iergendwéi nach iwwert d'Ronnen ze kommen. Och dat, denken ech, sollte mer hei mat iwwerleeden.

(Interruption)

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Entschëllegt, Här Minister, erlaabt Der, dass den Här Kartheiser Iech eng Fro stellt?

► **M. Claude Meisch, Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse.** - Wann et mer net op meng Fro meng Zäit ugerechent gëtt, dann erlaben ech alles hei.

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Selbstverständlech net.

► **M. Fernand Kartheiser (ADR).** - Villmools Merci, Här President, a Merci, Här Minister. Ech sinn och frou, datt Der dat kuerz nogerechent hutt. Ech wollt Iech just froen: Hutt Der och gerechent, wat mer géife spueren, wa mer déi Bürokratie géifen aspieren, déi mer och proposéieren, ze sträichen? Ech si sécher, et wäert keng 500 nei Enseignanten, mä mir kéint ganz vill ëmschichten an der Zuel vun de Leit, déi am Ablék an der Éducation nationale beschäftigt sinn.

An d'Fro ass ebe just, wivill Ënnerschied dat netto mécht an ob Der dat och scho gerechent hutt.

Merci.

► **M. Claude Meisch, Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse.** - Mir hätten ongeféier 25 Sekonne gespuert, wann Der déi dote Fro net gestallt gehat hätt, Här Kartheiser.

(Hilarité)

(Interruption par M. Fernand Kartheiser)

Mat deenen 150 Instituteur-spécialisé fir Kanner mat extrae Besoinen gi mer méi Ressourcen op den Terrain an d'Schoulen. Déi schaffe mat de Kanner an de Schoulen, si sinn affektiert an de Schoulen, si hunn eng héich Formatioun, si hunn en Enseignantssofschloss, se hu Berufserfahrung als Enseignant a se hunn nach e Master an der Sonderpädagogik oder an engem ännleche Fachberäich. Dat féiert derzou, datt mer an Zukunft och ënnerschiedlech Profiler an der Schoul astellen, fir ënnerschiedleche Besoinen vun de Kanner kënnen gerecht ze ginn.

Mir hunn an der Vergaangenheet ëmmer d'Diskussioun gefouert, wivill Enseignant vum deemselwechten Typ mer eigentlech bräichten, fir deene ganz villfältegen Aufgaben an der Schoul gerecht ze ginn. Hei, denken ech, maache mer e grouse Paradigmewiessel, well mer soen: Mir brauchen och spezifesch forméiert Personal, fir op déi extrem spezifesch Situatiounen an de Klassen anzugeen. An do ass elo net an de leschten Deeg e Sondage erauskomm, mä ech si vill an de Schoulen, ech schwätze vill mat Enseignanten, an dat ass awer eng vun den Haaptausforderungen, déi den Enseignant haut a sengem Klassenall huet, fir mat deene spezifesch Problemer vun de Schüler,

mat deenen extraen Erausforderungen vun de Schüler och kënnen eens ze ginn. An hei kënnt eng ganz konkret Hëllef an all Schoul, bei all Kand, dat dat doten och brauch.

Dat ass ënner anerem eng Viraussetzung, fir iwwerhaupt inklusiv kënnen ze schaffen, Här President. Mir hunn eis als Land virun enger Rei vu Jore jo d'Zil ginn, datt mer gären eng inklusiv Schoul hätten. Datt mer den Elteren de Choix ginn, an ech fannen dat richtig, datt, wa se hiert Kand, och wann et extra Besoinen huet, gären an der Regelschoul integréiert hätten, mer dat och solle maachen an eis esou sollen opstellen, datt dat geet.

Bis ewell hu mer eis déi Moyenen awer net an deem Mooss ginn. An déi nei Struktur, déi mer hei schafe vun deenen Instituteur-spécialiséen, déi um lokalen Terrain intervenéieren, ass eng vun den Äntwerten dorobber, gradesou wéi déi nei geschafene Équipe de soutien pour enfants à besoins (veuillez lire: Équipe de soutien des élèves à besoins éducatifs particuliers ou spécifiques) eng aner Äntwert dorobber ass, déi natierlech d'Équipes multiprofessionnelles zum Deel och mat hiren Aufgaben iwwerhëlt.

A mir hunn eis engagéiert, fir och do dätlich méi Ressourcen an den nächste Joren, an dat wäert och an den nächste Méint, kann ech hei soen, ugoen, zur Verfügung ze stellen, fir och do dem Besoin kënnen gerecht ze ginn a fir déi Delaie vu Reaktivitéit - an op déi kënnt et schlisslech un: Wéini kënnt eng Hëllef fir e Kand mat extrae Besoinen um Terrain, also beim Kand dann och wierklech un? - dätlich kënnen erfesetzen.

En anere wichtige Punkt, an deem ass hei des Elteren erwänt ginn, en ass, mengen ech, net vu jiddwerengem esou gewürdegt ginn, wéi et da wierklech misst sinn, ass d'Schoulentwécklung vun ënnen. Komescherweis gëtt hei gemengt, de Plan de réussite scolaire an de Plan de développement scolaire, dat wäert datselwecht. Neen, mir hunn eis ugekuckt: „Wat huet de Plan de réussite scolaire bis elo bruecht?“, a sinn zur Konklusioun komm, datt mer nach e Stéck méi wäit sollte goen.

Virun allem hätte mer gär, datt e Plan de développement scolaire déi ganz Schoulcommunautéit soll ëmfassen, datt eng ganz Schoul sech op de Wee mécht, fir an engem basisdemokratesche Prozess - an ech scheie mech net, dat Wuert an de Mond ze huelen, och wann ech haut vläicht nach eng Kéier ee lénks iwwerhuelen, mä ech si jo hei schonn e Sowjet genannt ginn, schlimmer kann et jo eigentlech...

(Interruption)

...Bolschewik genannt ginn, schlimmer kann et jo eigentlech de Mëtteg hei net méi ginn! -, fir an engem basisdemokratesche Prozess d'Schoul mat op de Wee ze kréien, déi ganz Schoul mat op de Wee ze kréien, sech ze engagéieren an zwar gläichzäitig awer och kohärent. Well mer wäerte ganz kloer och Zilsetzungen definéieren - an déi sinn definéiert -, wat an deem Plan de développement scolaire muss ofgehandelt ginn, wéi d'Schoul Äntworten op eng Rei vun Erausforderungen wëllt ginn, wéi se eng inklusiv Schoul wëllt ginn, wéi se mat den Eltere wëllt zesummeschaffen zum Beispill, fir just déi Erausforderungen ze nennen. Doduerjer kréie mer och Kohärenz queesch uechter eist Land, net ëmmer déiselwecht Äntwert, mä eng Äntwert, déi dem Zil gerecht gëtt, an eng Äntwert, déi de Besoinen um Terrain gerecht gëtt.

An dee Plan de développement scolaire gëtt vun ënne gedroen, vum Comité, vu sengem President, deem de Chef d'orchestre ass, e gëtt ënnerstëtzt vu baussen an och op eng kohärent Manéier ënnerstëtzt vu baussen, well mer eng Equipp am SCRIPT hunn, wou d'Kompetenz sëtzt, och wat d'Schoulentwécklung ubelaangt, déi déi Akteuren um Terrain wäert an hiren Demarché begleeden, wäert an hiren Demarché berode bei der Opstellung a bei der Ëmsetzung vun dem Plan de développement scolaire. Do gëtt keen eleng gelooss. Dat ass Innovatioun vun ënnen. Dat ass Innovatioun an de Schoulen um Terrain. Et ass eigentlech och nëmme vun do, wou se kann hierkommen. Do kënnt se haut schonn hier a mir wäerten elo nach méi e performant Instrument hunn, fir dat kënnen ëmsetzen.

Dat ass natierlech, an dat huet een de Mëtten an eenzelnen Interventiounen hei héieren, e Choix, deem ee muss treffen. Dës Regierung treëft deen dote Choix, fir dee Wee, deem 2009 mam Schoulgesetz agefouert ginn ass, dee positiv evaluéiert ginn ass, wou eigentlech och keen an der Schoul méi wëllt drop verzichten, hei weiderzeféieren. An ech bedauern, datt déi gréissten Oppositionspartei hei och emol

nees eng Kéier op d’Pist vun der ADR ageschwongen ass, fir och dat doten elo nees a Fro ze...

► **M. Gast Gibéryen** (ADR).- Et ass déi gréisste Partei!

► **M. Claude Meisch**, *Ministre de l’Éducation nationale, de l’Enfance et de la Jeunesse*.- Et ass déi gréissten Oppositionspartei.

(**Brouhaha**)

Dat ass déi gréissten Oppositionspartei och hei der Meenung ass, mir sollten dat doten nees alles a Fro stellen, wat 2009 mat Erfolleg agefouert ginn ass, wou se selwer dru bedeelegt war.

Wa mer näämlech higinn an dat maachen, wat hei gefrot gëtt, datt mer de President vun haut zum Direkter maachen an den Direkter domadder präsent an der Schoul ass an deem säi Büro da quasi do ginn, jo, da gëtt et kee basisdemokratescht Organ méi wéi de Comité mat engem President, dee vun enne gedroe gëtt. Dann hu mer en Direkter, wou de Minister an de Regierungsrat geet an de Regierungsrat mécht dem Grand-Duc eng Propos an deem nominéiert. Da gëtt d’Schoulentwécklung vu ganz uewen, vum Stat dirigéiert iwwert déi doten Nominatioun. Et ass op jidde Fall net esou, wéi mir eis et virstellen.

An ech wëll och soen - ech wëll och soen! -, datt ech mer och vläicht dat eent oder dat anert jo emol aneschtens hätt kënne virstellen, mä mir mussen awer och vläicht fir eng gewësse Konstanz an der Politik, an der Bildungspolitik suergen.

Wat hätte mer mat deem Hickhack, deem dat géif ginn, wa mer genau dat, wat 2009 mat Erfolleg agefouert ginn ass, elo erëm géifen ofschafen, fir duerch eng aner Struktur komplett ze ersetzen, erreecht, ausser Veronsécherung um Terrain an datt jiddwereen erëm bei null hätt missen ufänken? An datt mer déi, déi sech elo engagéiert haten, mat Motivatioun engagéiert haten, schonn an d’Schoulentwécklung erageknéit haten, demotivéiert hätten?

Léif Kolleeginnen a Kolleegen, ech fannen, datt mer dat dote sollte si loossen an op deem heite Wee solle weiterfueren.

► **Plusieurs voix**.- Très bien!

► **M. Claude Meisch**, *Ministre de l’Éducation nationale, de l’Enfance et de la Jeunesse*.- Déi regional Direktiounen, déi mer schafen, sinn Direktiounen vum Enseignement fondamental. Dat ass e weidere Paradigmewissel, deem de Mëtten eigentlech och net an deem Mooss an der Diskussioun zum Virschäi komm ass. Et ass gesot ginn: „Mir ersetzen den Inspekter duerch e regionalen Direkter.“ Neen, et kënnt eng ganz Direktiounsequipp.

Bis elo hu mer den Inspekter, deem en Eenzelkämpfer ass, dee seng Aufgaben net delegéiere kann, deem mer weider Missiounen derbäikritt huet an deem iergendwou deenen alleguerten net méi nokomm ass an deene leschte Joren. Dee gëtt ersat duerch eng Equipp, eng Direktiounsequipp, esou wéi mer se och am Secondaire hunn, wou ee sech d’Aufgabe kann opdeelen, wou den Direkter de Supérieur hiérarchie ass, wou en awer selwer d’Inspektiounsaarbecht ka maachen oder se kann delegéieren, wou e kann zu engem soen: „Du këmmers dech éischter ëm d’Administration“, zu engem vu sengen Adjointen, a wou mer ganz klar och soen, datt ee vun den Directeur-adjointe muss fir dee ganze Volet vun den Enfants à besoins spécifiques zoustänneg sinn, datt och d’Aufgab vun der Aféierung an de Beruf iwwert de Stage muss mat kënne wouergeholl ginn.

Also alles dat, wat d’Käraufgabe vun där doten Direktioun sinn, stelle mer sécher, well mer eng breet opgestallten Direktioun hunn, eng Direktiounsequipp an net méi en Eenzelkämpfer, wéi et bis elo war. An do kréie mer déi Präsenz um Terrain jo och, well mer tëschent dräi a fënnef Leit, jee no Besoin, jee no Zuel vun de Schoulen, jee no Zuel vun de Schüler an den Enseignanten an de jeeweilege Regiounen och

wäerten an der Direktioun hunn. An déi wäerte sech déi Aufgaben do opdeelen a wäerte vill, vill méi no bei de Schoule sinn, bei den Enseignanten sinn an awer och bei den Eltere sinn, well mi kréien doduerjer och eng Form vu Guichet unique fir d’Elteren: Wa se Froen hunn, da wësse se och an Zukunft, wouhinner datt se ginn.

Duerfir gesi mer hei an dëser Formule e ganz, ganz groussen Avantage. Mir kréien déi Plus-value, déi wierklech d’selwecht ass, wéi wa mer elo den Direkter an der Schoul gehalen hätten. A mir hunn op där anerer Säit dat basisdemokratescht Instrument net füttigemaach, mä mir stäerken et weider, fir d’Schoulentwécklung vun enne kënnen ze assuréieren. A finalement hu mer sämtlech Aufgaben ofgedeckt, déi d’Direktioun muss erfëllen, andeems mer op déi dote Struktur gaange sinn.

An datt d’CSV hei net matmécht aus deem dote Grond, kann ech eigentlech och net verstoen, well déi lescht Regierung schonn eng Kéier e Projet de loi op den Instanzewee geschéckt hat, wou genau dës Struktur och virskizziert war, deem de Statsrat – de Statsrat! - awer op eenzelne Punkten net duerchgoe gelooss huet. Duerfir ass dee Projet net weider suivéiert ginn. Hei maache mer eigentlech dat elo hei nach eng Kéier op eng technesch korrekt Manéier, mer setzen et ëm, mer kommen doduerjer eigentlech och där Richtung no, just datt d’CSV sech mëttlerweil an där dote Richtung net méi erëmerkennt.

Ech géif mer...

► **Mme Martine Hansen** (CSV).- An eisem Wahlprogramm hate mer dat jo stoen.

► **M. Claude Meisch**, *Ministre de l’Éducation nationale, de l’Enfance et de la Jeunesse*.- Ech géif mer an dësem Dossier wéi och an anere Froen, déi ech hei ze erklären hunn, Här President, heiansdo méi e breede Konsens wënschen, mä meng Iwwerzeegungskraaft schéngt do net duerzegoen. Vläch ass et awer och esou, datt se eben net dierf duergoen, datt, wann een an der Opposition ass, een eben iergendeppes aneres soe muss, wéi dat, wat d’Majoritéit grad mécht. Souguer wann d’Majoritéit dat mécht...

(**Brouhaha**)

Souguer wann d’Majoritéit dat mécht, Här President, wat ee virdru selwer an der Majoritéit eigentlech wollt maachen. Dat ass traureg.

► **Mme Martine Hansen** (CSV).- Mir hunn et am Wahlprogramm stoen. Dir hat et och drastoen.

► **Une voix**.- Dat do war net déck.

► **Une autre voix**.- Jee, jee, jee.

(**Brouhaha**)

► **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président*.- Voilà, mir sinn um Enn vun der Diskussioun ukomm a mir géifen da fir d’Éischt iwwert den Ensembl vum Gesetzesprojet 7104 ofstëmmen.

Vote sur l’ensemble du projet de loi 7104 et dispense du second vote constitutionnel

An d’Ofstëmmung fänkt un. Fir d’Éischt déi perséinlech Stëmmen an dann d’Procuratiounen.

An d’Ofstëmmung ass elo eriwwer. 32-mol Jo, 27-mol Neen. Domat ass de Projet de loi 7104 adoptéiert.

Ont voté oui: MM. Marc Angel, Frank Arndt, Alex Bodry, Mmes Taina Bofferdin (par M. Roger Negri), Tess Burton (par Mme Claudia Dall’Agnol), M. Yves Cruchten, Mme Claudia Dall’Agnol, MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen, Mme Cécile Hemmen et M. Roger Negri;

MM. André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, M. Eugène Berger, Mme Anne Brasseur (par M. Gusty Graas), M. Lex Delles, Mme Joëlle Elvinger (par M. André Bauler), MM. Gusty Graas, Max Hahn, Alexander Krieps, Claude Lambert, Edy Mertens et Mme Lydie Polfer (par M. Lex Delles);

MM. Claude Adam, Gérard Anzia, Henri Kox, Mmes Josée Lorsché, Viviane Loschetter et M. Roberto Traversini (par M. Claude Adam).

Ont voté non: Mmes Diane Adehm, Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Léon Gloden (par Mme Nancy Arendt), Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies (par M. Félix Eischen), Mme Martine Mergen (par Mme Martine Hansen), M. Paul-Henri Meyers, Mme Octavie Modert, MM. Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler (par Mme Octavie Modert) et Michel Wolter (par Mme Françoise Hetto-Gaasch);

MM. Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Ass d’Chamber bereet, d’Dispens vum zweete Vott ze froen?

(**Assentiment**)

Merci. Dann ass dat esou decidéiert.

Motion 1

A mir géifen zur éischter Motioun kommen, déi vun der Madamm Hansen abruecht ginn ass. Kënne mer dovun ausgoen, dass se developéiert ass? Ginn et Wuertmeldungen dozou? Den Här Minister huet d’Wuert.

► **M. Claude Meisch**, *Ministre de l’Éducation nationale, de l’Enfance et de la Jeunesse*.- Här President, ech hätt absolutt kee Problem dermadder, wa mer déi dote Motioun, wann Dir déi dote Motioun, pardon, géift unhuelen. Datt een no dräi Joer e Bilan vun esou engem neien Instrument wéi der Schafung vun den Instituteurs spécialisés mécht a vun der neier Struktur, virun allem, well mer eis en ambitieüst Zil setzen, fir an der Inklusioun wierklech virunzkommen, datt versteet sech eigentlech vum selwen. Duerfir gëtt hei eppes gefrot, wat ech nëmmen ënnerstëtze kann.

► **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président*.- Majo, da géif ech proposéieren, wa keng aner Stëmme sech do dergéint erhiewen, fir duerch Handophiewen ofzestëmmen.

Vote sur la motion 1

Wien dermat d’accord ass, ass gebieden, d’Hand ze hiewen.

Géigeprouf: Wien ass dergéint? Enthalungen? Unanimitéit. D’Motioun 1 ass ugeholl.

Motion 2

Dann hu mer déi zweet Motioun, déi den Här Kartheiser abruecht huet. Ech mengen, déi ass och developéiert. Ginn et dozou Wuertmeldungen? Här Minister, Dir hutt d’Wuert.

► **M. Claude Meisch**, *Ministre de l’Éducation nationale, de l’Enfance et de la Jeunesse*.- Jo, wéi ech virdrun ugedeit hunn, hunn ech do mam Contenu awer eng ganz Rei vu Schwieregkeeten. Mir sinn absolutt bereet, de Schoule méi Ressourcen zur Verfügung ze stellen. Mir maachen haut hei e ganz grouse Schrëtt, wéi ech virdru gesot hunn, andeems mer dee Spuerfort, deem iwwert de Contingent während fënnef Joer géif gemaach ginn, reinvestéieren, fir d’Inklusioun kënnen ze reusséieren an de Schoulen. Dat ass och dat, wat haut geet a wat haut méiglech ass.

Ech wëll och just der Chamber mat op de Wee ginn, datt eigentlech sämtlech Bildungsetüde soen, datt d’Ressourcen an de Schoulen net am beschten investéiert sinn, andeems mer just an den niddrege Klasseneffectif investéieren, mä datt mer se och aneschtens an iwwer aner Weeën an d’Schoule sollte ginn. Duerfir géif ech hei recommandéieren, déi Motioun do net unzehuelen.

Ech wëll och just der Chamber mat op de Wee ginn, datt eigentlech sämtlech Bildungsetüde soen, datt d’Ressourcen an de Schoulen net am beschten investéiert sinn, andeems mer just an den niddrege Klasseneffectif investéieren, mä datt mer se och aneschtens an iwwer aner Weeën an d’Schoule sollte ginn. Duerfir géif ech hei recommandéieren, déi Motioun do net unzehuelen.

► **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président*.- D’Madamm Hansen huet sech zu Wuert gemellt.

► **Mme Martine Hansen** (CSV).- Merci, Här President. Also mir wäerten eis bei dëser Motioun enthalen. Wéi am Ufank den Accord mam SNE u sech gestëmmt ginn ass, dunn ass gesot ginn: „Et kommen 150 Posten an déi

kommen erëm an d’Schoulen.“ Du war nach net ganz kloer, wéi se an d’Schoule kéimen. Dunn hunn ech jo gesot: Da muss ee sech awer Froe stellen, well mer hunn an de Schoulen um Terrain définitiv och Problemer, net nëmme mat den Élèves à besoins spécifiques, mä et gi ganz grouss Ennerscheeder an de Klassen.

Déi méi grouss Schoulen hu mam Contingent eng gewësse Flexibilitéit, fir dann awer méi différenzéiert Schoul ze halen. Déi méi kleng Schoule mat manner Schüler hunn do manner Flexibilitéit. An dofir géif ech mengen, misst een awer eng Kéier iwwert de Contingent diskutéieren. Dofir enthalte mer eis hei.

Also ech mengen zwar och, datt elo reng ëmmer einfach nëmmen ze soen, vu 14 op 16 a vu 16 op 14 (veuillez lire: vu 16 op 14 Schüler pro Klass), dat ass net direkt d’Léisung. Mä mir denken, datt een awer eng Kéier misst iwwert de Contingent diskutéieren. Mir enthalen eis also.

► **Une voix**.- Da misst der dergéint stëmmen!

► **Plusieurs voix**.- Jo.

(**Interruptions diverses**)

► **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président*.- Ech mengen, hei muss jiddwereen...

► **Mme Nancy Arendt** (CSV).- Mir stëmmen esou, wéi mir wëllen, net wéi Dir eis sot.

► **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président*.- Hei muss jiddwereen decidéieren, wat e fir richteg fënnt. An dofir stëmme mer dann elo of.

Vote sur la motion 2

Voilà, d’Ofstëmmung fänkt un. Fir d’Éischt déi perséinlech Stëmmen an dann d’Procuratiounen.

An d’Ofstëmmung ass elo eriwwer. 3-mol Jo, 34-mol Neen, 22 Abstentiounen. Domat ass d’Motioun verworf.

Ont voté oui: MM. Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding.

Ont voté non: MM. Marc Angel, Frank Arndt, Alex Bodry, Mmes Taina Bofferdin (par Mme Cécile Hemmen), Tess Burton (par M. Roger Negri), M. Yves Cruchten, Mme Claudia Dall’Agnol, MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen, Mme Cécile Hemmen et M. Roger Negri;

MM. André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, M. Eugène Berger, Mme Anne Brasseur (par M. Gusty Graas), M. Lex Delles, Mme Joëlle Elvinger (par M. André Bauler), MM. Gusty Graas, Max Hahn, Alexander Krieps, Claude Lambert, Edy Mertens et Mme Lydie Polfer (par M. Max Hahn);

MM. Claude Adam, Gérard Anzia, Henri Kox, Mmes Josée Lorsché, Viviane Loschetter et M. Roberto Traversini (par M. Claude Adam);

MM. Marc Baum et David Wagner.

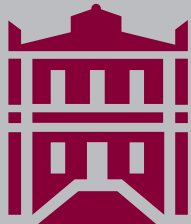
Se sont abstenus: Mmes Diane Adehm, Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Léon Gloden (par Mme Nancy Arendt), Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies (par M. Félix Eischen), Mme Martine Mergen (par Mme Diane Adehm), M. Paul-Henri Meyers, Mme Octavie Modert, MM. Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler (par M. Marcel Oberweis) et Michel Wolter (par Mme Octavie Modert).

7. Ordre du jour

Domat, Kolleeginnen a Kolleegen, si mer um Enn vun eiser Sëtzung ukomm. Nächst Rendez-vous ass muer de Mëtten um zwou Auer. Opground vun enger Ofsprouch tëschent alle Fraktiounen hu mer als éischte Punkt um Ordre du jour déi Resolutioun iwwert d’Geneemung vun neien OGMen. Dat ass ofgeschwat. Ech ginn lech Rendez-vous muer de Mëtten um zwou Auer. Kommt gutt heem!

D’Sëtzung ass eriwwer.

(**Fin de la séance publique à 20.01 heures**)

Suivez la Chambre des Députés sur Facebook, Twitter et Instagram

